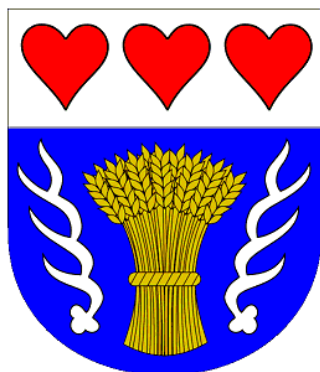

SCHVÁLENÝ STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU OBCE BĚLÁ U JEVÍČKA 2022 – 2026

Aaa2/AQE

Dobrá schopnost dostát finančním závazkům, subjekt může podléhat negativním vlivům a ekonomickým událostem.

STR 2

Velmi dobrý subjekt s vysokou schopností splácet své aktuální závazky

Obsah

Definice základních pojmů	3
Použité zkratky	4
Úvod	5
1 Analýza hospodaření uplynulého období.....	6
1.1 Příjmy	6
1.2 Výdaje.....	11
1.3 Hospodaření	14
1.4 Monitoring hospodaření.....	17
1.5 Analýza cash flow	18
1.6 Závěry analýzy hospodaření	20
2 Střednědobý výhled rozpočtu obce	22
2.1 Provozní hospodaření výhledového období	23
2.2 Celkové hospodaření výhledového období.....	24
2.3 Dluhová služba.....	26
2.4 Analýza zadlužení	26
3 Ekonomické hodnocení obce	29
Závěr.....	31
Seznam tabulek a grafů	34
Seznam příloh.....	35

Definice základních pojmů

- **Běžné příjmy** – daňové příjmy, nedaňové příjmy a provozní dotace (transfery).
- **Kapitálové příjmy** – prodej pozemků, ostatních nemovitostí, akcií a majetkových práv.
- **Investiční příjmy** – obsahují kapitálové příjmy a investiční dotace (transfery).
- **Provozní přebytek** (saldo provozního rozpočtu) – rozdíl běžných příjmů a běžných výdajů. Výše provozního přebytku by měla **vždy** nabývat kladných hodnot a neměla by v čase klesat.
- **Rozdíl provozního přebytku a splátek jistin** – rozdíl provozního salda a splátek krátkodobých i dlouhodobých úvěrů. Také výše tohoto ukazatele by měla být **vždy** kladná.
- **Saldo bez financování** – rozdíl celkových příjmů a výdajů.
- **Bilance hospodaření** (saldo rozpočtu) – celkové příjmy a přijaté úvěry minus celkové výdaje a uhrazené splátky úvěrů.
- **Saldo kapitálového rozpočtu** – rozdíl investičních příjmů a kapitálových výdajů.
- **Dluhová základna** – celkové příjmy po konsolidaci.
- **Dluhová služba** – součet splátek úroků a splátek jistin.
- **Celková dluhová služba** (dluh) – celková výše splátek jistin, dluhopisů apod. bez úroků.
- **Ukazatel dluhové služby** vyjadřuje procentuální poměr **dluhové služby** a **dluhové základny**. Neměl by přesáhnout hodnotu 25 %.
- **Ukazatel provozních úspor** – vyjadřuje využitelnost provozních prostředků, tj. jaká část provozních prostředků může být využita na krytí investičních záměrů obce. Optimální hodnota ukazatele se pohybuje okolo 25 % a neměla by klesnout pod 10 %, která je považována za minimální hodnotu tohoto ukazatele.
- **Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům** – Ukazatel vyjadřuje poměr zadlužení k celkovému majetku ÚSC. Za rizikovou hodnotu je považován ukazatel vyšší než 25 %.
- **Celková likvidita** – vyjadřuje poměr, kterým je obec schopna krýt své krátkodobé závazky především prostředky na bankovních účtech a hotovostí. Za rizikovou hodnotu se považuje hodnota menší než 1.
- **Platební schopnost I. řádu** – poměr celkového dluhu obce k provoznímu přebytku vyjadřuje schopnost obce splatit celkové závazky, pokud bude k jejich úhradě použito celé saldo provozního rozpočtu. Optimální hodnoty se pohybují pod hranicí 2, stabilní finanční zdraví ukazují ještě hodnoty do 6.
- **Platební schopnost II. řádu** – poměr ročních splátek dluhu k provoznímu přebytku. Výsledné hodnoty ukazují schopnost uhradit roční splátky dluhu z provozního přebytku. Pod 20 %, jedná se o optimální stav, do hranice 40 % hodnoty provozního přebytku je stav uspokojivý.
- **Finanční zadluženost** – poměr ročních splátek dluhu k běžným příjmům obce vyjadřuje podíl běžných příjmů, které je potřeba vyčlenit na roční splátku dluhu. Hodnoty do 7% svědčí o dobrém finančním zdraví municipality, hodnoty nad 18% vyjadřují zvýšené riziko.

Použité zkratky

- UC – účetní skutečnost
- RS – schválený rozpočet
- RU – upravený rozpočet
- SVR – střednědobý výhled rozpočtu
- PP – provozní přebytek
- HČ – hospodářská (podnikatelská) činnost
- PO – příspěvková organizace
- DPFO – daň z příjmů fyzických osob
- ZČ – závislá činnost
- OSVČ (SČ) – osoby samostatně výdělečně činné
- KV – kapitálové výnosy
- DPPO – daň z příjmů právnických osob
- DPH – daň z přidané hodnoty
- MF – ministerstvo financí
- SR – státní rozpočet
- ÚSC – územní samosprávný celek
- CDS – celková dluhová služba

Úvod

Střednědobý výhled rozpočtu (dále také SVR) dle § 3 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, slouží pro střednědobé finanční plánování rozvoje hospodaření územních samosprávných celků (ÚSC). Sestavuje se na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků zpravidla na dobu 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet. Umožňuje ÚSC nastavit dlouhodobou udržitelnost financí, vymezit finanční možnosti, zajistit zdravý vývoj financí a schopnost ÚSC dostát svým závazkům. Obsah dokumentu přesahuje rámec zákonných náležitostí uvedených v § 3 zmíněného zákona. Analyzuje hospodaření ÚSC v minulosti, a je sestaven ve větší podrobnosti, než stanovuje zákon. Takto vytvořený SVR usnadňuje sestavení rozpočtu a koncepční a plánovité financování potřeb, zajišťuje přehled o možnostech hospodaření ÚSC v budoucím období a v neposlední řadě podává informace o využití návratného způsobu financování a dlouhodobý komplexní pohled na výsledek hospodaření a finanční situaci územního celku. Při čerpání finančních prostředků z EU je přínos střednědobého výhledu rozpočtu ještě markantnější.

Střednědobý výhled rozpočtu je nástrojem sloužícím k plánování. Lze předpokládat, že bude docházet ke změnám a zpřesňování údajů v něm obsažených, a to i s ohledem na jeho zpracovávání na delší časové období. Aby SVR plnil svou roli při řízení ÚSC, je třeba provádět průběžnou kontrolu a monitoring naplňování v něm obsažených ukazatelů. K vyhodnocování plnění SVR by mělo docházet alespoň jednou ročně. Pro zachování jeho efektivnosti, by měl být každoročně aktualizován a jeho platnost prodloužena o další rok, aby byl znám aktuální stav a vývoj hospodaření. Při dodržení těchto pravidel má samospráva možnost operativně reagovat a svými rozhodnutími korigovat hospodaření ÚSC. Podkladem pro tvorbu tohoto dokumentu jsou následující zdroje:

- Účetnictví a rozpočty let 2016 - 2020
- Platný rozpočet obce na rok 2021 (duben) - výchozí dokument střednědobého výhledu
- Provedená analýza hospodaření obce
- Dluhová služba - splátkové kalendáře stávajících nebo budoucích závazků (jistin a úroků)
- Predikce sdílených daní na roky 2021 - 2024 ze státního rozpočtu a střednědobého rozpočtu výhledu státu
- Koeficienty odpovídající potřebám, povinnostem a ekonomickému hospodaření obce dle předpokládaného vývoje ekonomiky státu
- Předpokládané nahodilé příjmy a výdaje
- Plán investičních akcí
- Konzultace s odpovědnými pracovníky obecního úřadu

1 Analýza hospodaření uplynulého období

Analýza dává ucelený přehled o výsledcích hospodaření předcházejících období a zároveň slouží jako důležitý podklad při modelování a tvorbě střednědobého výhledu rozpočtu.

V rámci analýzy hospodaření je třeba věnovat pozornost zejména vývoji důležitých ukazatelů – Bilance hospodaření (Saldo úplné), Saldo (bez financování), Provozní přebytek, Ukazatel provozních úspor, Ukazatel dluhové služby. Tyto ukazatele jsou závislé na vývoji dvou základních hodnot rozpočtu – příjmů a výdajů. Pro sestavení střednědobého výhledu je pak důležitý i vývoj (v minulosti) a predikce (do budoucna na základě odhadu hodnot MF) pro nejdůležitější příjmovou skupinu municipalit, a to sdílených daní (daně fyzických, právnických osob a DPH).

1.1 PŘÍJMY

Příjmy ÚSC jsou veškeré nenávratně inkasované prostředky, opětované i neopětované, včetně přijatých darů a dotací, a přijaté splátky půjček v rámci rozpočtové politiky. Příjmy jsou členěny na běžné a kapitálové. Běžné příjmy jsou tvořeny příjmy daňovými, nedaňovými a provozními dotacemi. Jedná se tedy o každoročně se opakující příjmy, které slouží k pokrytí běžných výdajů. Investiční příjmy, tj. příjmy z prodeje dlouhodobého a finančního majetku, a investiční dotace, mají charakter nahodilých příjmů a jsou určeny především k pokrytí investičních záměrů ÚSC.

Tabulka č. 1: Přehled vývoje příjmů

Údaje (tis. Kč)	UC 2016	UC 2017	UC 2018	UC 2019	UC 2020	RU 2021
DAŇOVÉ PŘÍJMY	4 162	4 612	5 230	5 498	5 110	4 778
NEDAŇOVÉ PŘÍJMY	259	324	449	439	744	390
Neinvestiční transfery	487	557	624	621	919	517
BĚŽNÉ PŘÍJMY	4 908	5 493	6 303	6 557	6 773	5 685
KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY	0	2	0	0	0	0
Investiční transfery	0	776	2 049	250	80	99
INVESTIČNÍ PŘÍJMY	0	777	2 049	250	80	99
PŘÍJMY CELKEM	4 908	6 270	8 352	6 807	6 853	5 784

Příjmy vykazují stoupající tendenci do roku 2018, kdy nabývají nejvyšší hodnoty ve sledovaném období. Vývoj běžných příjmů je po celé období rostoucí. Vzhledem k nulové výši kapitálových příjmů má na vývoj příjmů celkových vliv výše přijatých investičních transferů v souvislosti s investiční akcí výstavby společenského zařízení, a to zejména v roce 2018, kdy obec obdržela 2,0 mil. Kč.

Právě rok 2020 – rok koronavirové krize – je samostatnou kapitolou. V tomto roce dochází k propadu ekonomické výkonnosti (pokles HDP o 5,6 %), což znamenalo pro obec Bělá u Jevíčka propad v daňových příjmech o 0,4 mil. Kč. Nedaňových příjmů inkasovala obec meziročně o 0,3 mil. Kč více. Růst zaznamenaly také přijaté neinvestiční transfery (o 0,3 mil. Kč), kdy na položce 4111 obec evidovala příjem kompenzačního bonusu (443,75 tis. Kč) za propad položky 1111 – DPFO_{ZČ} (placená plátci). Investiční transfery pak meziročně poklesly o 0,17 mil. Kč.

Z uvedeného plyne, že největší vliv na meziroční vývoj celkových příjmů měly daňové příjmy a přijaté transfery. Právě růst neinvestičních transferů dokázal kompenzovat pokles daňových příjmů, reprezentovaných zejména sdílenými daněmi, kde docházelo

Příjmy v roce 2018 ovlivněny vysokou hodnotou investičních transferů

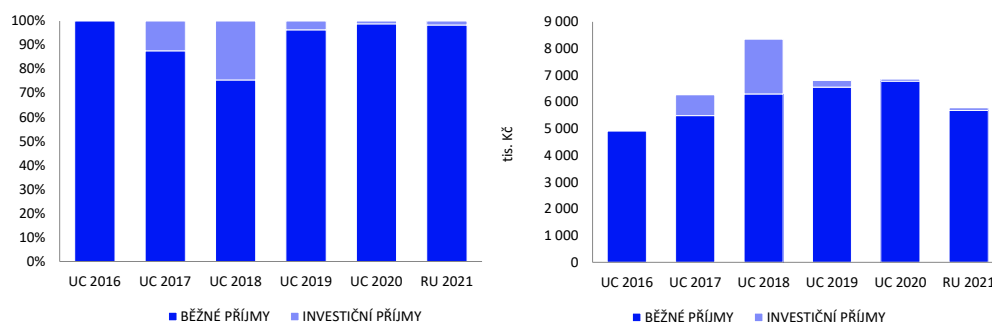
2,0 mil. Kč

Dopad pandemické krize – pokles provozních příjmů v roce 2020 oproti roku 2019 o

0,2 mil Kč

v minulém období k neustálému růstu. Investiční transfery jsou odvislé především od vypisovaných dotačních titulů, které jsou pro obec přínosem, případné kapitálové příjmy závislé na rozhodnutích zastupitelů, jsou příčinou nerovnoměrného vývoje celkových příjmů.

Graf č. 1: Vývoj příjmů

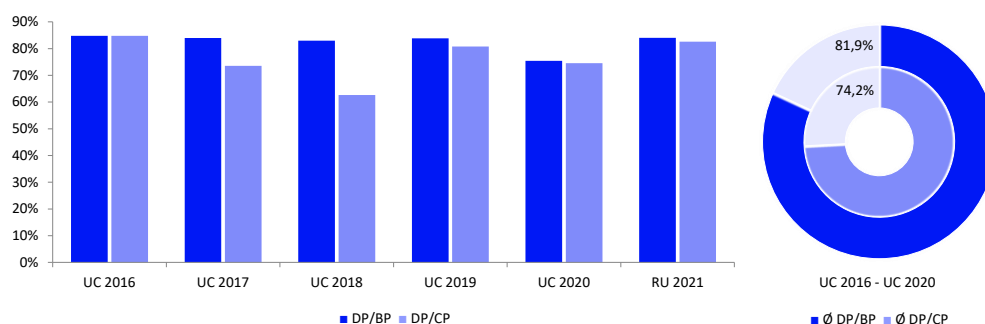

Hodnota celkových příjmů je v rámci běžných příjmů závislá zejména na vývoji ekonomiky státu a tím na inkasu sdílených daní. Podstatně menší vliv mají nedaňové příjmy a neinvestiční transfery. Meziroční vývoj příjmů je ovšem nezanedbatelně ovlivněn také realizací investičních záměrů a s tím souvisejícími obdrženy investičními dotacemi. Toto lze dokumentovat výrazným nárůstem celkových příjmů v roce 2018, kdy obec obdržela dotaci na projekt společenského zařízení (2,0 mil. Kč). Dotace mírně ovlivnily také vývoj v letech 2017 a 2019.

1.1.1 Daňové příjmy

Z následujících grafů, které porovnávají podíly jednotlivých příjmových skupin na běžných a celkových příjmech (vyjádření v procentech), je zřejmé, že nejdůležitější příjmovou skupinou jsou příjmy daňové. Daňové příjmy tvořily za posledních pět let v průměru 81,9 % příjmů běžných a 74,2 % příjmů celkových.

Graf č. 2: Meziroční podíl a pětiletý průměr daňových příjmů

Zásadní skupina příjmů –
DAŇOVÉ PŘÍJMY
81,9 % běžných,
74,2 % celkových
příjmů

Z předcházejícího grafu je patrná dominance daňových příjmů nad ostatními příjmovými skupinami. Nedaňové, kapitálové příjmy a přijaté transfery se v průměru podílejí na běžných příjmech 18,1 % a na celkových příjmech 25,8 %.

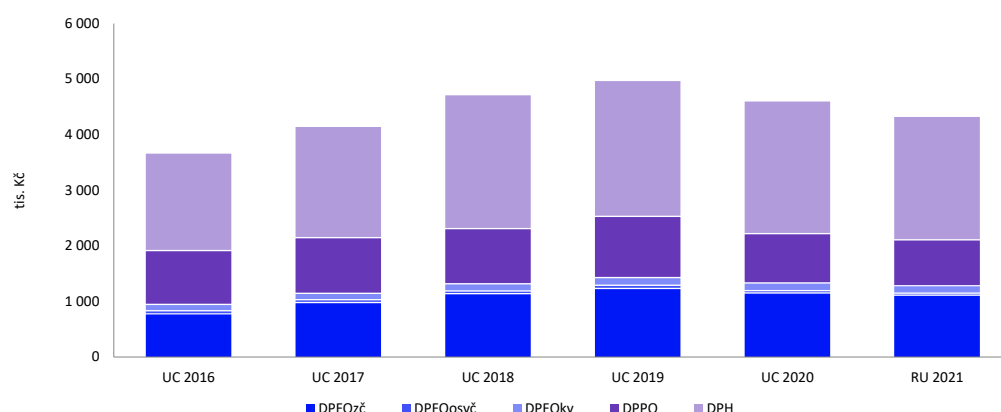
Základ příjmové části rozpočtu obce tvoří sdílené daně, které spadají do třídy daňových příjmů. Plnění rozpočtovaných příjmů v této oblasti je nutné věnovat náležitou pozornost.

Sdílené daně tvoří

87,7 %

daňových příjmů

Graf č. 3: Vývoj sdílených daní

Poznámka: z důvodu přehlednosti a názvosloví z minulých let jsou dále v textu použity zkratky pro položku

1111 (současný název DPFO placená plátcí) 1111zč (ze závislé činnosti)

1112 (současný název DPFO placená poplatníky) 1112osvč (osob samostatně výdělečně činných)

Na vývoji sdílených daní se podepsaly dvě skutečnosti. V první řadě to byly legislativní změny v zákoně o Rozpočtovém určení daní (RUD), kdy v roce 2017 došlo ke zrušení inkasa 30 % z DPFO_{osvč} a zároveň jako kompenzace byl navýšen podíl obcí na DPH z 20,43 % na 21,4 %, aby hned v následujícím roce byl tento podíl navýšen na 23,58 % a ještě navýšeno kritérium počtu žáků ze 7 % na 9 %. Druhá skutečnost, která ovlivňuje inkaso sdílených daní a tím i výši příjmů z této skupiny daní pro ÚSC, je vývoj ekonomické situace. Do konce roku 2019 měly sdílené daně zásluhou pozitivního vývoje ekonomiky rostoucí tendenci. V roce 2020 dochází k poklesu u všech typů sdílených daní, vyjma stagnující DPFOkv. Situace je způsobená výpadkem příjmů státního rozpočtu v souvislosti s opatřeními proti šíření koronaviru Covid-19. Výpadek na straně sdílených daní byl zmírněn tzv. kompenzačním příspěvkem (0,4 mil. Kč), který utlumil jejich propad. Na konci roku 2020 byl, po započtení příspěvku, příjem z těchto daní dokonce o něco vyšší v porovnání s rokem 2019 (0,1 mil. Kč). Oproti původní predikci (dle schváleného státního rozpočtu) na rok 2020 byl propad ve výběru sdílených daní cca 0,6 mil. Kč bez započtení kompenzace. V roce 2021 došlo k opětovné změně zákona o RUD v důsledku přijetí tzv. daňového balíčku. Pro všechny položky sdílených daní dochází k navýšení z 23,58 % na 25,84 % z celorepublikového inkasa těchto daní. Protože je stále předpoklad ovlivňování ekonomické výkonnosti přetrvávající celosvětovou pandemií Covid 19, dochází ke zmírnění negativních dopadů působnosti zákona o kompenzačním bonusu do rozpočtů ÚSC, a to ve výši **80 %**, jejich podílu na výplatách kompenzačního bonusu. Příspěvek se bude mezi ÚSC dělit podle procentních podílů v rámci RUD.

Sdílené daně predikované společností AQE advisors, a.s. vycházejí z údajů platného státního rozpočtu na rok 2021, zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům a vyhlášky 358/2020 Sb., o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů. Hodnoty pro výpočet sdílených daní jsou určeny následovně:

Pokles sdílených daní
oproti roku 2020 dle MF

0,2 mil. Kč

Očekávaná kompenzace

0,1 mil. Kč

Ukazatel	Údaj k	Hodnota
Počet obyvatel	1. 1. 2020	355
Počet dětí a žáků	30. 9. 2019	0
Katastrální výměra (ha)	1. 1. 2020	969,17
Procentuelní podíl na výnosu daní		0,002352
Počet zaměstnanců	1. 12. 2019	4
Procentuelní podíl "motivační daň"		0,000073

Tabulka č. 2: Predikce sdílených daní na aktuální rok

Daňový příjem	Podíl obcí mld. Kč	Město tis. Kč	RU 2021 tis. Kč
DPFO placená plátcí	27,00	635	-
Motivační DPFO placená plátcí (1,5 %)	1,60	1	-
DPFO placená plátcí vč. motivační	28,60	636	1 100
DPFO placená poplatníky	1,00	24	14
DPFO vybíraná srážkou	5,20	122	110
DPPO	34,90	821	800
DPH	113,80	2 677	2 200
Celkem	183,50	4 279	4 224

Druhý sloupec tabulky uvádí očekávanou skutečnost sdílených daní dle předpokládaného plnění státního rozpočtu na rok 2021. Třetí sloupec zachycuje konkrétní predikci pro obec Bělá u Jevíčka - pravděpodobně dosažitelný objem financí plynoucí ze sdílených daní roku 2021. Čtvrtý sloupec obsahuje údaje sdílených daní dle upraveného rozpočtu obce. Ze srovnání třetího a čtvrtého sloupce vidíme, že rozpočet obce má nižší hodnoty než tato výchozí predikce (o 1,3 % oproti predikci MF ČR).

Na výši a vývoj sdílených daní má v prvé řadě vliv současná pandemická situace, která přímo nejvíce ovlivňuje hodnoty DPPO a DPH, přímo a především nepřímo DPFO_{zč}, jejíž výše bude závislá na vyplácení kompenzačních bonusů vládou a její kompenzaci pro ÚSC. Výši DPFO_{zč} dále ovlivňuje již dříve zmíněné přijetí daňového balíčku, konkrétně zrušení superhrubé mzdy. Tento výpadek je řešen zvýšením podílu ÚSC o 2,26 % na přerozdělování sdílených daní.

Z těchto výše popsaných důvodů je důležité pravidelně sledovat vývoj sdílených daní a při jakékoliv odchylce od hodnot rozpočtu adekvátně na tento vývoj reagovat.

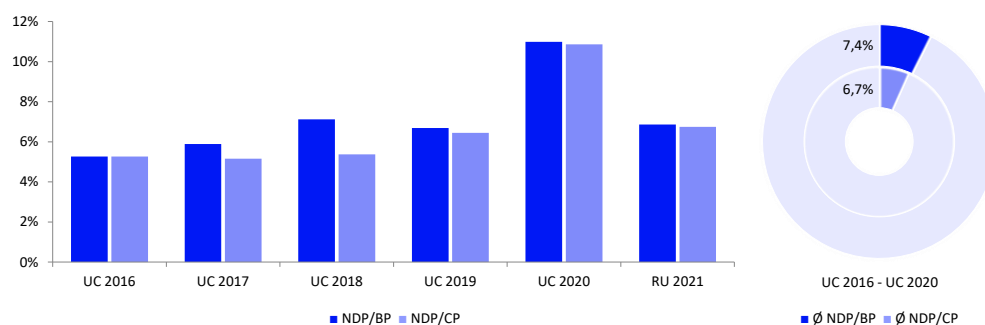
Ostatní daňové příjmy - Kromě sdílených daní jsou dalšími významnými daňovými příjmy Daň z nemovitých věcí (v průměru je příjem do rozpočtu 0,3 mil. Kč), s mírně kolísavým vývojem, Poplatek za provoz systému nakládání s komunálními odpady (v průměru 0,2 mil. Kč), který má mírně rostoucí tendenci, Poplatek z pobytu (v průměru 5,5 tis. Kč) a Poplatek ze psů (v průměru 4,7 tis. Kč). Na výši daňových příjmů má vliv také novela loterijního zákona, na jejímž základě stát vybírá poplatek za povolený přístroj a vybrané peníze obcím přerozděluje (v případě obce Bělá u Jevíčka se v průměru let 2016 - 2020 jednalo o 26,2 tis. Kč na položce „Daň z hazardních her“ – položka 1381).

1.1.2 Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy - Relativně méně výrazný podíl na objemu běžných, resp. celkových příjmů, mají příjmy nedaňové. V průměru sledovaného období dosahují 7,4 % příjmů běžných, resp. 6,7 % příjmů celkových. Nejdůležitější položky v této kategorii příjmů jsou Příjmy z pronájmu ostatních nemovitých věcí a jejich částí (v průměru 0,2 mil. Kč), Příjmy z poskytování služeb a výrobků (v průměru 0,1 mil. Kč), Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady (v průměru 70,6 tis. Kč), Ostatní splátky půjčených prostředků od

veřej. rozpočtů územní úrovně (v průměru 47,1 tis. Kč) a Příjmy z pronájmu pozemků (v průměru 23,1 tis. Kč).

Graf č. 4: Meziroční podíl a pětiletý průměr nedaňových příjmů

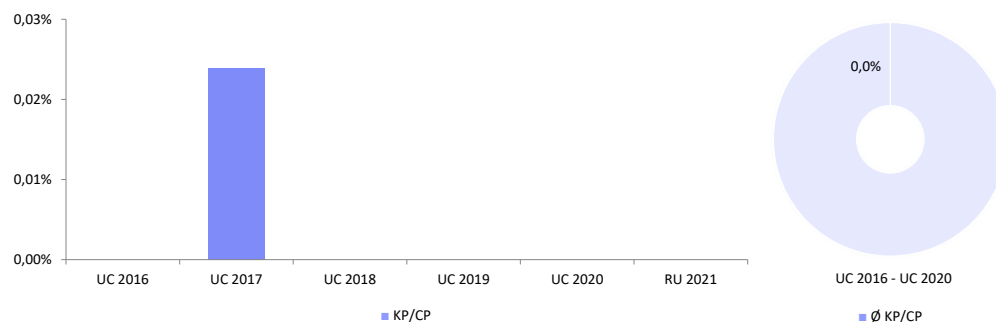

Velikost nedaňových příjmů v roce 2020 ovlivněna růstem Příjmů z pronájmu ostatních nemovitých věcí a jejich částí a Splátkami půjčených prostředků

1.1.3 Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy se na celkových příjmech podílejí nejnížší částkou (pouze v roce 2017 byl realizován prodej pozemku ve výši 1500 Kč) s vývojem, který je závislý na potřebách a možnostech obce. V průměru sledovaného období dosahují 0,02 % příjmů celkových

Graf č. 5: Meziroční podíl a pětiletý průměr kapitálových příjmů

Průměrný podíl neinvestičních transferů

9,7 %

Průměrný podíl investičních transferů

9,5 %

na celkových příjmech

1.1.4 Přijaté transfery

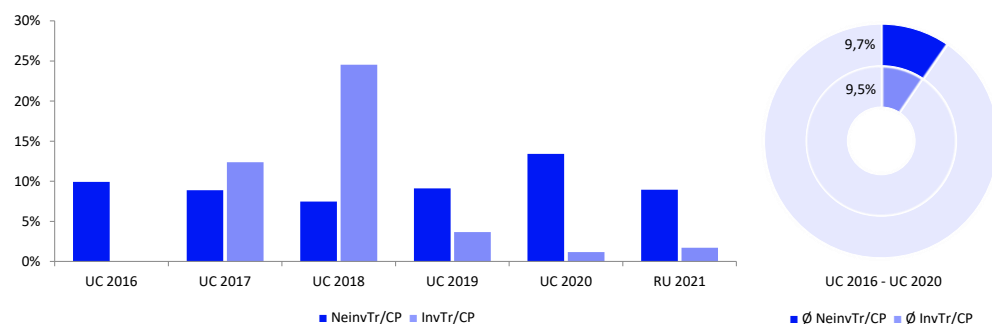
Důležitou složkou příjmů jsou také transfery (dotace). Na celkovém objemu příjmů dosahují ve sledovaném období průměrně 10,7 % příjmů běžných, resp. 19,2 % příjmů celkových.

Jejich nevýhodou, kromě položky „Neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu“, je jejich nepravidelnost a nenárokovatelnost. Další jejich nevýhodou je jejich zúčtovatelnost – nespotřebované finanční prostředky se zpravidla vracejí poskytovateli dotace. Pro další vyhodnocování hospodaření a pro snazší sestavování střednědobého výhledu rozdělujeme transfery na neinvestiční a investiční.

Přijaté neinvestiční transfery - V neinvestiční části se jedná zejména o Ostatní neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu (v průměru 0,4 mil. Kč ročně) a Neinvestiční přijaté transfery z všeobecné pokladní správy stát. rozp. (v průměru 122,3 tis. Kč). Nezanedbatelnými položkami jsou také Neinvestiční přijaté transfery od krajů (v průměru 81,1 tis. Kč ročně) a Neinvest. přijaté transfery ze stát. rozp. v rámci souhrn. dotač. vztahu (v průměru 73,5 tis. Kč).

Přijaté investiční transfery - Pro rozvoj obce jsou také důležité dotace investiční, jejichž maxima dosáhla obec v roce 2018 (2,0 mil. Kč). Investiční aktivita obce v letech 2016 - 2020 je vyjádřena částkou 14,8 mil. Kč, z toho 3,2 mil. Kč bylo hrazeno z dotací (tj. 21,3 %). Výše investičních výdajů kulminovala v roce 2018, kdy obec proinvestovalo 6,7 mil. Kč (30,7 % nákladů pokryly investiční dotace).

Graf č. 6: Meziroční podíl a pětiletý průměr přijatých transferů

1.2 VÝDAJE

Výdaje jsou veškeré nenávratné platby na běžné (neinvestiční) i kapitálové (investiční) účely, opětované i neopětované, a poskytované návratné platby (půjčky) v rámci rozpočtové politiky. Běžné (nebo také provozní) výdaje musí ÚSC vynaložit ze zákona nebo těmito výdaji financovat provozní aktivity. Realizace záměrů a potřeb ÚSC včetně naplňování volebního programu se uskutečňuje prostřednictvím výdajů. ÚSC k těmto cílům používá veřejné prostředky, proto musí vynaložené finanční prostředky důkladně analyzovat.

Tabulka č. 3: Rekapitulace výdajů

Údaje (tis. Kč)	UC 2016	UC 2017	UC 2018	UC 2019	UC 2020	RU 2021
Platy a související výdaje	1 210	1 350	1 671	1 983	1 765	1 887
Neinv.nákupy a souvis.výdaje	1 711	2 286	2 417	2 867	2 410	1 624
Neinv.transf.soukromopráv.subj.	25	15	22	73	76	159
Neinv.transf.veřejnopráv.subj.	77	63	111	168	114	31
Ostatní neinvestiční výdaje	6	12	2	2	246	95
BĚŽNÉ VÝDAJE	3 029	3 725	4 223	5 093	4 610	3 795
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	772	2 644	6 667	3 974	748	1 507
VÝDAJE CELKEM	3 801	6 369	10 890	9 067	5 358	5 302

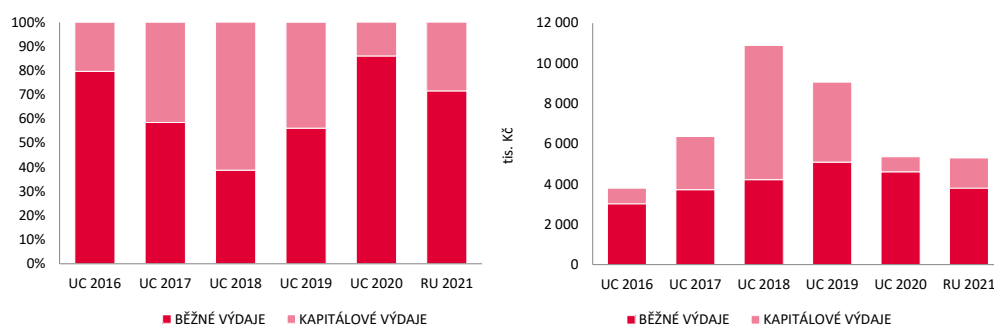
Největší dynamiku růstu zaznamenaly Neinvestiční nákupy (téměř 700 tis. Kč – zejména opravy a nákupy ostatních slu-

Za 5 let celkem obec proinvestovala

14,8 mil. Kč

Zatím co běžné výdaje se v období 2016 - 2019 meziročně zvyšují, a to zejména v důsledku navýšování neinvestičních nákupů a „legislativního“ zvyšování mezd zaměstnanců úřadu, resp. odměn členů zastupitelstva, kapitálové výdaje mají charakter nahodilý, který se odvíjí od potřeb obce a vypisovaných dotačních titulů a jsou reprezentovány zejména výdaji na budovy, haly a stavby (položka 6121). Významnou investiční akcí sledovaného období byla zmíněná výstavba Společenského zařízení.

Graf č. 7: Vývoj výdajů

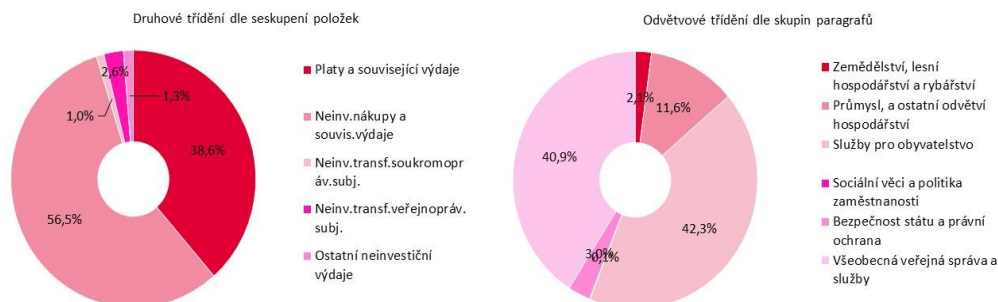
Kapitálové výdaje se pohybují v rozmezí od 14,0 % až 61,2 % celkových výdajů, meziroční vývoj kopíruje harmonogram realizace společenského centra (2017 – 2019).

1.2.1 Běžné výdaje

Největšího růstu objemu prostředků v období 2016 - 2020 dle výdajových seskupení položek vykazují Neinvestiční nákupy a související výdaje - nákupy služeb a energií, opravy atd. (nárůst o 0,7 mil. Kč - zejména opravy a údržba majetku obce), Platy a související výdaje (nárůst o 0,6 mil. Kč), Ostatní neinvestiční výdaje (nárůst o 0,2 mil. Kč - způsobené zejména legislativními změnami v této oblasti), Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům (nárůst o 50,9 tis. Kč a Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům (nárůst o 37,1 tis. Kč).

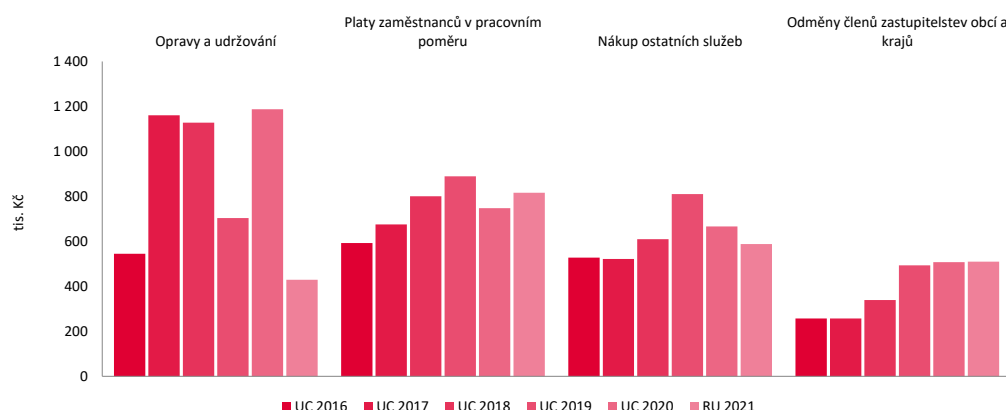
Graf č. 8: Vývoj běžných výdajů

Nejvíce provozních výdajů směřovalo do Služeb pro obyvatelstvo – 42,3 % (komunální odpad, zájmová činnost a rekreace) a do Všeobecné veřejné správy 40,9 % (provoz a správa

V průměru za analyzované období největší objem zaznamenáváme u položek Opravy a udržování (0,9 mil. Kč), Platy zaměstnanců v pracovním poměru (0,7 mil. Kč), Nákup ostatních služeb (0,6 mil. Kč), Odměny členů zastupitelstev obcí a krajů (0,4 mil. Kč) a Drobný dlouhodobý hmotný majetek (0,2 mil. Kč).

Graf č. 9: Vývoj nejvýznamnějších výdajových položek

U ostatních služeb je objem dán zejména výdaji na Sběr a svoz komunálních odpadů (v průměru 0,2 mil. Kč), Využívání a zneškodňování komunálních odpadů (v průměru 0,1 mil. Kč) a Činnost místní správy (v průměru 0,1 mil. Kč). U oprav a udržování směřovaly finanční prostředky zejména na Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené (v průměru 0,2 mil. Kč), Silnice (v průměru 0,2 mil. Kč) a Činnost místní správy (v průměru 0,2 mil. Kč).

1.2.2 Kapitálové výdaje

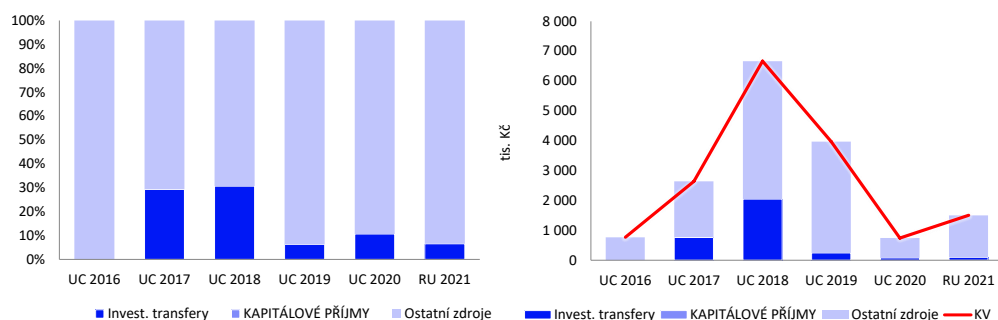
Investiční aktivita obce je nejvýraznější v letech 2017 - 2019. V roce 2018 obec proinvestovala nejvyšší částku (6,7 mil. Kč). Obec využívá dotace, které ve sledovaném období pokryly v rozmezí od 0,0 % (2016) do 30,7 % (2019) kapitálových výdajů. Z této skutečnosti plyne, že se obec snaží využívat vyhlášené dotační tituly.

Graf č. 10: Krytí kapitálových výdajů investičními příjmy

Investiční výdaje byly pokryty z

21,3 %

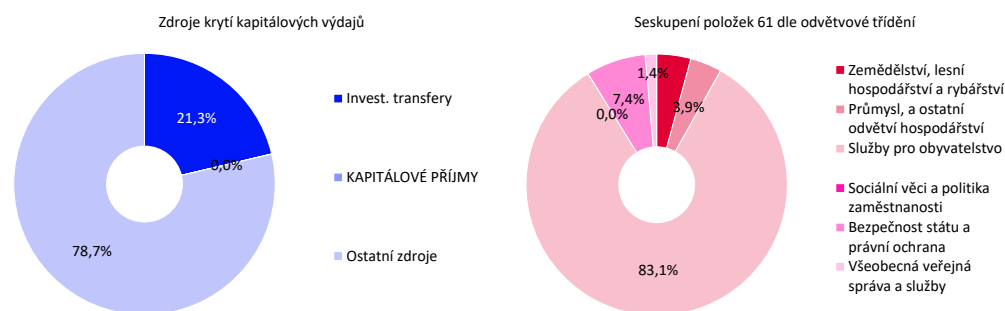
investičními transfery

Vlastní investiční výdaje jsou kromě přijatého úvěru a investičních transferů kryty ostatními zdroji. V případě obce Bělá u Jevíčka ostatní zdroje tvoří finanční prostředky z uplynulých let a provozní přebytek (saldo provozního rozpočtu) aktuálního roku. Prodej majetku hraje zanedbatelnou roli (1,5 tis. Kč za uplynulých 5 let, což průměrně za rok činí jen 0,02 % vynaložených prostředků na investice), investiční transfery tvoří 21,3 % celkových finančních prostředků na krytí investic a zbývajících 78,7 % tvoří ostatní zdroje včetně přijatého úvěru.

Nejvíce finančních prostředků na pořízení dlouhodobého majetku směřovalo do Služeb pro obyvatelstvo 83,1 % (Ostatní zájmová činnost a rekreace).

Graf č. 11: Krytí kapitálových výdajů minulého období

Největší podíl na seskupení položek 61 (tj. kapitálové výdaje bez investičních finančních a transferových výdajů) směřuje do odvětvové skupiny Služby pro obyvatelstvo (83,1 % - dominantní jsou zde výdaje na paragrafech Ostatní zájmová činnost a rekreace a Nebytové hospodářství) a Průmysl.

1.3 HOSPODAŘENÍ

Při vyhodnocování finančního hospodaření municipality si je třeba uvědomit, že rozpočet i střednědobý výhled rozpočtu se skládá z příjmů a výdajů.

Rozdíl mezi běžnými příjmy a výdaji se nazývá **provozní přebytek** (saldo provozního rozpočtu). To jsou prostředky, které ÚSC slouží primárně ke splátkám jistin a na financování investičních záměrů obce. Rozdíl mezi veškerými příjmy a všemi výdaji během rozpočtového roku (totožný s kalendářním rokem) se nazývá **saldo rozpočtu** (celkové saldo rozpočtu). Z těchto dvou indikátorů je mnohem **důležitější** provozní přebytek než saldo rozpočtu. Důležitost monitorování těchto indikátorů se zvyšuje, pokud indikátory nabývají záporných hodnot. Jestliže je schválen deficitní rozpočet (je realizováno více výdajů než příjmů), může být tento deficit pokryt z přebytku hospodaření minulých let. Záporný provozní přebytek (provozní saldo) indikuje možné ohrožení hospodaření municipality. Ve svém důsledku tato skutečnost značí, že ÚSC nemá dostatek provozních příjmů na úhradu svých běžných (provozních) výdajů. Tento provozní schodek pak pokrývá buď prodejem majetku, nebo úvěrem.

Tabulka č. 4: Rekapitulace hospodaření

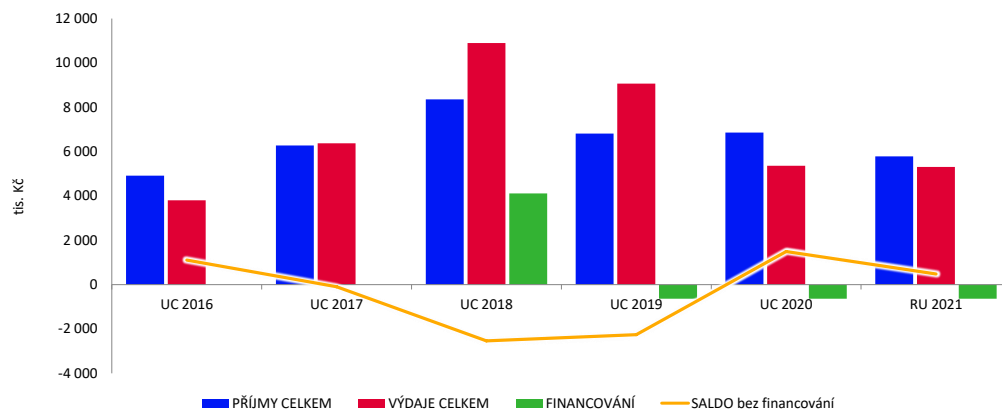
Údaje (tis. Kč)	ÚC 2016	ÚC 2017	ÚC 2018	ÚC 2019	ÚC 2020	RU 2021
Provozní přebytek (PP)	1 879	1 767	2 080	1 465	2 163	1 890
Rozdíl PP a spl.jistin	1 879	1 767	1 707	825	1 523	1 250
PŘÍJMY CELKEM	4 908	6 270	8 352	6 807	6 853	5 784
VÝDAJE CELKEM	3 801	6 369	10 890	9 067	5 358	5 302
SALDO bez financování	1 107	-100	-2 538	-2 259	1 496	482
PŘÍJMY vč. financování	4 908	6 270	12 834	6 807	6 853	5 784
VÝDAJE vč. financování	3 801	6 369	11 263	9 707	5 998	5 942
BILANCE HOSPODAŘENÍ	1 107	-100	1 570	-2 899	856	-158
Ukazatel provozních úspor (%)	38,28	32,17	33,00	22,34	31,94	33,25
Ukazatel dluhové služby (%)	0,00	0,00	4,75	9,91	9,67	11,50

Analýza hospodaření obce je základním krokem pro sestavení SVR. Ukazuje, že obec hospodařila v jednotlivých letech s příjmy v celkových objemech od 4,9 mil. Kč (2016) až do 8,4 mil. Kč (2018). Celkový objem výdajů se pohyboval od 3,8 mil. Kč (2016) do 10,9 mil. Kč (2018). V letech 2017 až 2019 hospodařila obec s deficitem (0,1, resp. 2,5 a 2,3 mil. Kč), v ostatních analyzovaných letech vykazovala přebytek hospodaření. Nejvyššího přebytku obec dosáhla v roce 2020, a to 1,5 mil. Kč.

I v době pandemické krize obec hospodaří s rozvahou

Záporné saldo hospodaření v letech 2017 až 2019 je důsledkem nejvyšších investičních výdajů v celém pětiletém období

Graf č. 12: Vývoj příjmů, výdajů a salda hospodaření

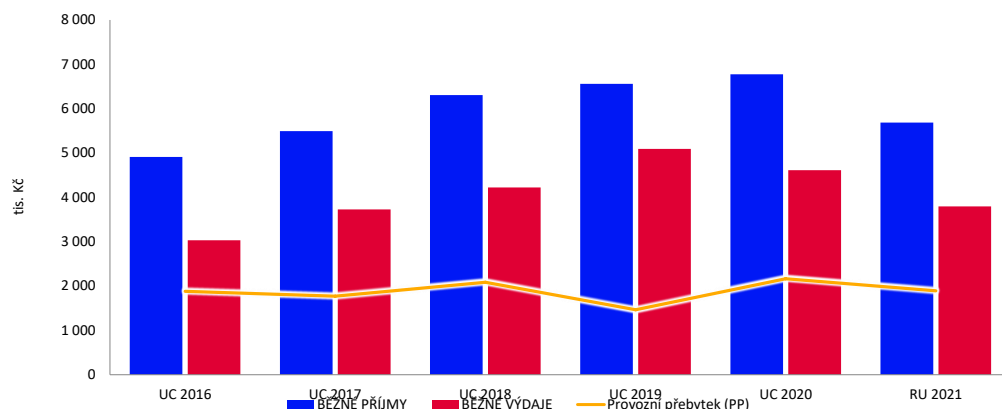
Pozitivním zjištěním, po analýze hospodaření za uplynulé pětileté období, je skutečnost, že obec, kromě záporného výsledku hospodaření v letech 2017 až 2019 hospodařila s přebytkem, a to jak z pohledu salda bez financování, tak i z pohledu bilance hospodaření, tj. i po zahrnutí operací týkajících se financujících položek. Po započtení přijatého úvěru se navíc kladná bilance hospodaření objevuje i v roce 2018.

1.3.1 Základní ukazatele hospodaření

O vztahu mezi provozními příjmy a výdaji nejlépe vypovídá **provozní přebytek**. V každém analyzovaném roce nabýval provozní přebytek kladných hodnot. Nejnížší hodnoty tento základní ukazatel dosáhl v roce 2019 (1,5 mil. Kč), nejvyšší pak v roce 2020 (2,2 mil. Kč). Průměrná hodnota provozního přebytku ve sledovaném období byla 1,9 mil. Kč.

V každém roce provozní přebytek dosahuje kladných hodnot

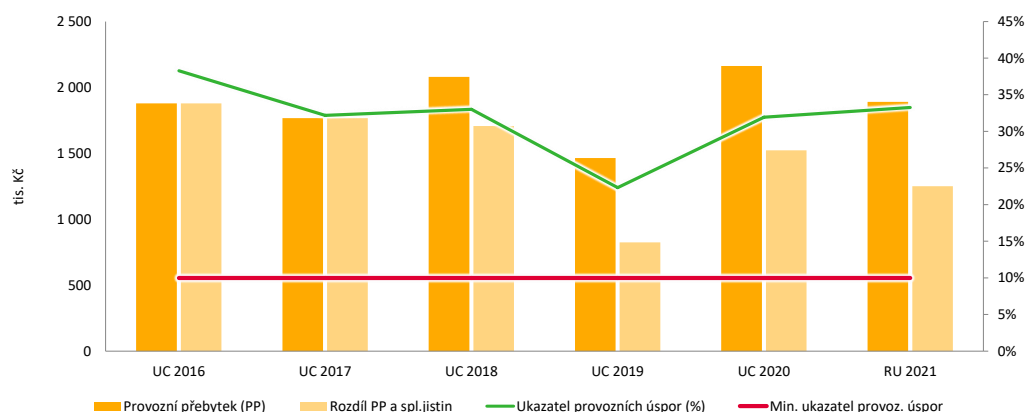
Graf č. 13: Vývoj běžných příjmů, výdajů a provozního přebytku

Další možností, jak zhodnotit hospodaření obce, jsou hodnoty ukazatele provozních úspor. Ukazatel vyjadřuje procentuální hodnotu finančních prostředků, které zůstávají z provozních příjmů po úhradě provozních výdajů na krytí investičních záměrů obce. Minimální hodnota ukazatele je 10 %, v ideálním případě se procentuální výše ukazatele má pohybovat okolo hodnoty 25 %, která i odpovídá celostátnímu průměru v tomto pětiletém období.

Hodnoty ukazatele provozních úspor nejvíce ovlivňují legislativní změny v platové oblasti, nákupy ostatních služeb a prostředky na opravy majetku.

Graf č. 14: Vývoj provozních ukazatelů

Předcházející graf ukazuje kolísavé hodnoty **ukazatele provozních úspor**. Pozornost upoutá především hodnota ukazatele v roce 2019, což je důsledek zvýšených neinvestičních nákupů. Ukazatel se jinak pohybuje nad minimální úrovní ukazatele. Hodnotou tohoto ukazatele v roce 2021 se budeme podrobněji zabývat v následujícím textu.

Pro obec s dluhovou službou je důležitým ukazatelem hospodaření **rozdíl provozního přebytku a splátek jistin**. Pro tento ukazatel platí stejné závěry jako pro provozní přebytek – jeho hodnoty by měly být vždy kladné, protože až po uhrazení splátek jistin v daném roce ukazatel vyjadřuje částku z provozního rozpočtu použitelnou na rozvoj obce formou investičních výdajů. V analyzovaném období nabývá tento ukazatel kladných hodnot.

V rámci posouzení hospodaření v minulosti je důležité zaměřit se na plnění a vývoj běžných (provozních) příjmů a výdajů. Pro obecné posouzení dlouhodobé udržitelnosti hospodaření platí, že nárůst běžných příjmů by měl být vyšší než nárůst běžných výdajů. V období let 2016 - 2020 byl součet provozních příjmů 30,0 mil. Kč, zatímco ve stejném období obec utratila na provozních výdajích 20,7 mil. Kč. Jedna z podmínek udržitelného hospodaření byla splněna.

1.3.2 Posouzení krátkodobého plánování

Růst objemu provozních příjmů od roku 2016 do roku 2020 byl 1,9 mil. Kč, zatímco provozní výdaje ve stejném období vzrostly o 1,6 mil. Kč. Je zřejmé, že objem prostředků v absolutním vyjádření ve sledovaném období roste, přičemž provozní příjmy rostly rychlejším tempem než provozní výdaje. Tento stav je platný i navzdory několikaletému probíhající pandemii, která začala v březnu 2020. A také z tohoto důvodu byl rozpočet obce schválen v tendencích minulých let.

Pokud ovšem zahrneme také hodnoty upraveného rozpočtu na rok 2021, evidujeme růst provozních příjmů od roku 2016 do roku 2021 o 0,8 mil. Kč, zatímco běžné výdaje vzrostou o 0,8 mil. Kč. Z tohoto důvodu také důležitý ukazatel provozního přebytku nabývá v rozpočtu kladných hodnot (1,9 mil. Kč). Protože se ale v roce 2021 jedná o finanční plán ve čtvrtém měsíci rozpočtového roku, hodnoty nejsou konečné. Je třeba si uvědomit, že v průběhu rozpočtového roku dochází ke změnám rozpočtu, zejména v dotační oblasti, a tato skutečnost v konečném důsledku mění základní ekonomické ukazatele a tím i celkové hospodaření obce. Hospodaření obce bude ale nadále

V době pandemie zaznamenáváme pokles provozních výdajů o 0,47 mil. Kč, meziroční propad v investicích více jak 3,2 mil. Kč.

zejména ovlivňovat současná ekonomická krize zapříčiněná Covid-19. Zásadní bude délka trvání krize. Jedinou účinnou obranou, jak neohrozit ekonomickou stabilitu obce, je důsledné monitorování příjmů (zejména sdílených daní) a jejich vyhodnocování vůči platnému rozpočtu a každou odchylku od rozpočtu se snažit co nejrychleji do něj implementovat.

Tabulka č. 5: Upravený rozpočet a skutečnost minulého období

Ukazatel	UC/RU 16	UC/RU 17	UC/RU 18	UC/RU 19	UC/RU 20
Daňové příjmy	116,2%	121,2%	115,3%	103,3%	91,1%
Nedaňové příjmy	142,5%	127,5%	173,9%	141,7%	117,2%
Neinvestiční transfery	745,2%	589,4%	450,4%	765,3%	311,6%
Běžné příjmy	128,2%	132,2%	127,8%	114,8%	103,6%
Běžné výdaje	82,3%	112,4%	105,3%	120,8%	99,5%
Kapitálové příjmy	-	-	0,0%	-	-
Investiční transfery	-	-	-	-	-
Kapitálové výdaje	514,5%	41,6%	77,3%	99,2%	170,8%
Příjmy celkem	128,2%	150,9%	169,0%	119,1%	104,8%
Výdaje celkem	99,2%	65,9%	86,2%	110,3%	105,7%

Poznámka: hodnoty upraveného rozpočtu jsou za duben jednotlivých let

Nutný důsledný monitoring plnění rozpočtu – okamžité reagování na odchylky od platného rozpočtu.

Dokladem jsou hodnoty zobrazené v předcházející tabulce. Největší rozdíl (z důvodu nemožnosti rozpočtovat tyto hodnoty do obdržení rozhodnutí o přidělení dotace) mezi rozpočtovanou hodnotou a skutečnou hodnotou na konci roku v průměru dosahují neinvestiční transfery (+ 472,4 %). Porovnání upraveného rozpočtu za stejné období s účetními výsledky v rámci minulých let pak poukazuje na skutečnost, že platný rozpočet odráží určitou míru opatrnosti a tudíž plánované běžné příjmy jsou podhodnocené (za sledované období o 21,3 %) a výdaje pak jsou predikovány spíše realisticky (za sledované období jsou podhodnocené o 4,1 %).

Už při sestavování rozpočtu je proto nutné dodržovat pravidlo rychlejšího růstu běžných příjmů než provozních výdajů. Opačný případ, kdy běžné výdaje rostou rychleji než běžné příjmy, je dlouhodobě neudržitelný.

1.4 MONITORING HOSPODAŘENÍ

S cílem zabezpečit rozpočtovou disciplínu, omezit dlouhodobě deficitní hospodaření financované z cizích zdrojů a posílit spoluzodpovědnost za vývoj veřejných financí, byl s účinností od roku 2018 přijat zákon č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti. Zákon mimo jiné definuje tzv. fiskální pravidlo, podle kterého musí ÚSC hospodařit tak, aby výše jeho dluhu nepřesáhla 60 % průměru jeho příjmů za poslední 4 rozpočtové roky. Pokud je tato hranice překročena:

- ÚSC má povinnost postupně splácet předchozí dluhy alespoň o 5 % z rozdílu mezi výší dluhu a 60 % jeho průměrných příjmů za poslední 4 rozpočtové roky.
- Pokud ÚSC nesnižuje dluhy alespoň o zákonné minimum, MF ČR v následujícím kalendářním roce rozhodne o pozastavení převodu jeho podílu na výnosu daní.

Tabulka č. 6: Fiskální pravidlo hospodaření

Ukazatel (tis. Kč)	UC 2020	RU 2021
Dluh	3 202	2 562
Průměr příjmů za 4 roky	7 071	6 949
Fiskální pravidlo	45,29%	36,87%
Průměr příjmů za 4 roky (60 %)	4 242	4 169

Z pohledu pravidla rozpočtové odpovědnosti je strop pro výši dluhu

4,2 mil. Kč

Z výše uvedené tabulky je zřejmé, že dluh obce nepřesahuje povolenou 60% hranici. Strop pro výši dluhu je 4,2 mil. Kč.

Pravidlo rozpočtové odpovědnosti je jedním ze tří monitorujících ukazatelů Ministerstva financí ČR. Zbývající dvěma jsou:

- **Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům** - Ukazatel vyjadřuje poměr zadlužení k celkovému majetku ÚSC. Za rizikovou hodnotu je považován ukazatel vyšší než 25 %.
- **Celková likvidita** - Ukazatel stanovuje poměr, kterým je obec schopna krýt své krátkodobé závazky především prostředky na bankovních účtech a hotovostí. Za rizikovou hodnotu se považuje hodnota menší než 1.

Kromě uvedených monitorujících je sledována také soustava informativních ukazatelů. Mezi vybrané informativní ukazatele s úzkou vazbou na dluhové hospodaření dále patří:

- **Ukazatel dluhové služby** - Ukazatel stanovuje poměr, kterým je obec schopna krýt svou roční dluhovou službu svými celkovými příjmy. Za rizikovou hodnotu je považován ukazatel vyšší než 25 %.

Tabulka č. 7: Vývoj ukazatelů dluhového hospodaření

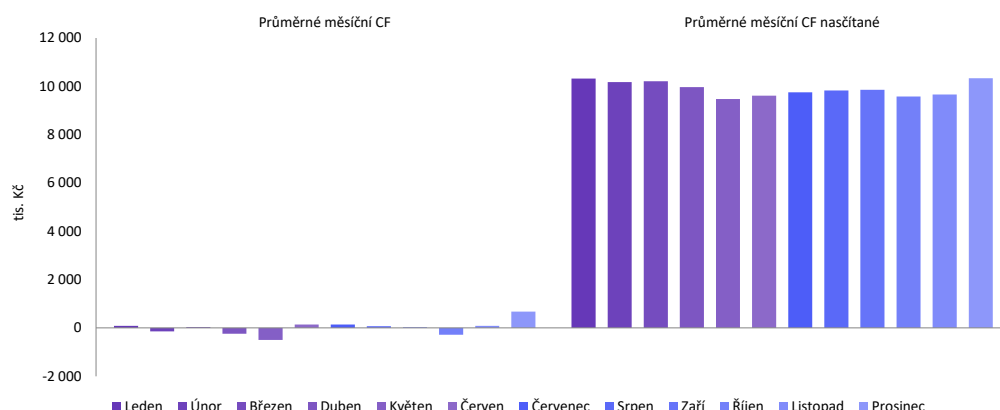
Monitorující ukazatel	ÚC 2016	ÚC 2017	ÚC 2018	ÚC 2019	ÚC 2020
Fiskální pravidlo	0,00%	0,00%	72,22%	58,35%	45,29%
Celková likvidita	45,56	36,86	8,00	29,72	24,85
Podíl cizích zdrojů a celkových aktiv	1,16%	1,33%	19,38%	12,98%	11,07%
Ukazatel dluhové služby	0,00%	0,00%	4,75%	9,91%	9,67%

Překročení hraničních hodnot u všech tří monitorujících ukazatelů současně pouze indikuje možné riziko hospodářských problémů, ale nutně neznamená, že je obec v nepříznivé finanční situaci. Pro obec Bělá u Jevíčka jsou příznivé hodnoty všech ukazatelů, s výjimkou fiskálního pravidla v roce 2018 (72,22 %).

1.5 ANALÝZA CASH FLOW

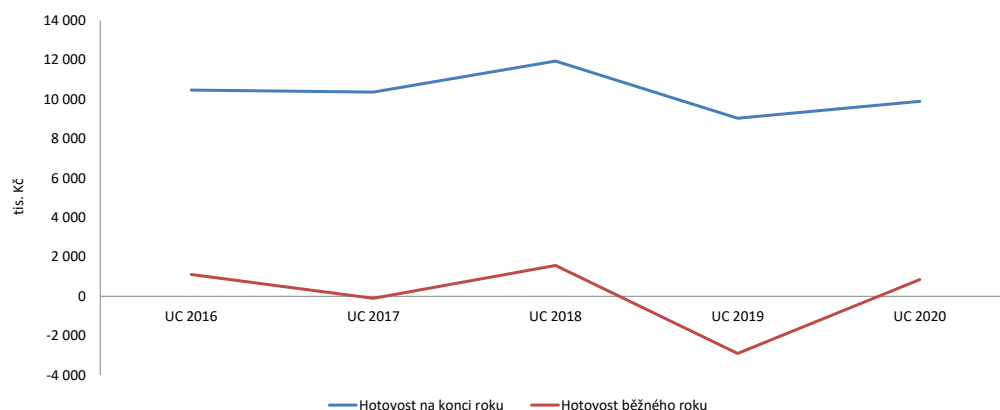
Problematika cash flow obce je úzce spojena s uvolňováním finančních prostředků náležejících obci jako podíl na daňovém výnosu a ostatních, zejména mandatorních, příjmech. Tento systém zjišťování finančního toku nepokrývá zcela finanční potřeby municipalit v průběhu roku a vytváří tak tlaky na efektivní řízení krátkodobého financování rozpočtových výdajů. Proto není výjimkou, že hodnoty cash flow jsou záporné, jak dokumentuje následující graf.

Graf č. 15: Měsíční cash flow

Pro hodnocení finanční stability obce je však důležité, aby hodnota vlastních finančních prostředků na konci rozpočtového roku pokrývala financování základních potřeb obce. Následující graf znázorňuje danou situaci obce.

Graf č. 16: Vývoj cash flow

Výše vlastních finančních prostředků je závislá na investiční aktivitě obce

Hodnoty cash flow vycházejí ze schválených závěrečných účtů obce a jsou zobrazeny v následující tabulce.

Tabulka č. 8: Vývoj cash flow a platební schopnosti

Ukazatel (tis. Kč)	UC 2016	UC 2017	UC 2018	UC 2019	UC 2020
Celková dluhová služba	0	0	4 482	3 842	3 202
Uhrazené splátky jistin a dluhopisů	0	0	373	640	640
Provozní přebytek	1 879	1 767	2 080	1 465	2 163
Platební schopnost I. řádu	0,00	0,00	2,15	2,62	1,48
Platební schopnost II. řádu	0,00%	0,00%	17,95%	43,70%	29,59%
Hotovost na konci roku	10 466	10 366	11 937	9 037	9 893
Hotovost běžného roku	1 107	-100	1 570	-2 899	856

V analyzovaných letech vykazuje stav peněžních prostředků běžného roku na konci rozpočtového období přebytek v letech 2016, 2018 a 2020. Záporné saldo peněžních prostředků v letech 2017 a 2019 je způsobeno zvýšenou investiční činností obce v souvislosti s výstavbou Společenského zařízení. K vyrovnání hospodaření těchto let obec zpravidla zapojovala přebytek finančních prostředků z předcházejících let, kdy investovala méně a vytvářela si finanční rezervu právě pro tyto případy.

Finanční stabilitu a schopnost obce plnit svoje závazky lze posoudit na základě ukazatele platební schopnosti prvního řádu (optimum pod hranicí 2, maximální přípustná

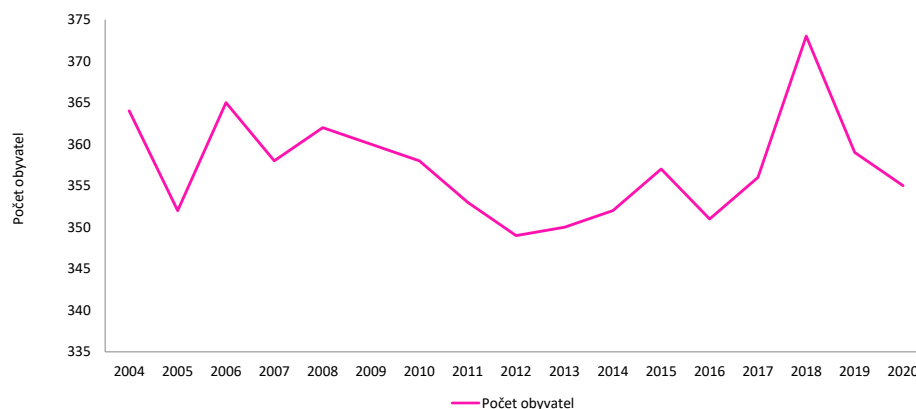
hodnota 6) a platební schopnosti druhého řádu (pod 20 % optimální stav, do 40 % stav uspokojivý).

1.6 ZÁVĚRY ANALÝZY HOSPODAŘENÍ

Obec v období 2016 - 2020 disponovala zůstatky na účtech ve výši 9,0 mil. Kč (2019) až 11,9 mil. Kč (2018). Úroveň dlouhodobých pohledávek a závazků se v celém sledovaném období pohybovala v nulové výši. Stav nesplacených úvěrů se pohyboval v rozmezí od 0,0 mil. Kč (2016 - 2017) do 4,5 mil. Kč (2018).

Zůstatky na účtech kontinuálně rostly až na současných 9,9 mil. Kč.

Graf č. 17: Vývoj počtu obyvatel

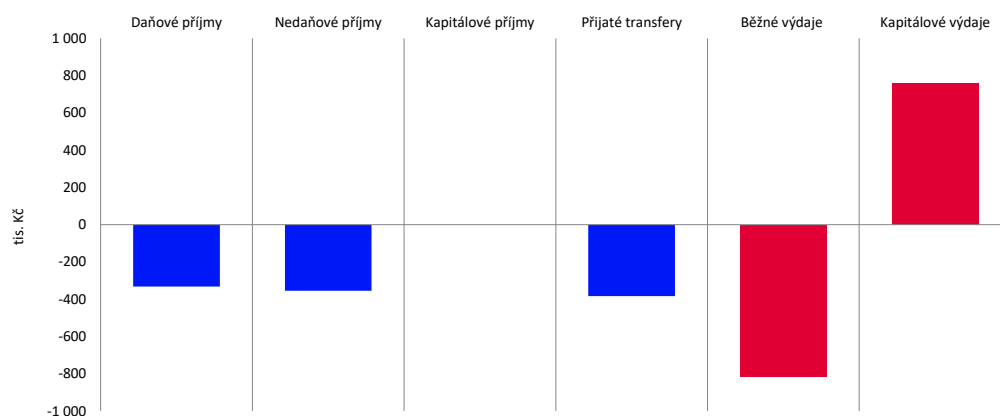
Kolísání počtu obyvatel

Počet obyvatel v období 2004 – 2020 osciluje, změna počtu obyvatel ve sledovaném období není výrazná (-9 obyvatel, tj. 2,5 %). Vývoj této kategorie má mírně pozitivní vliv na inkasované sdílené daně. Pro vývoj sdílených daní je prioritní vývoj ekonomiky, ale v současné „koronavirové“ době budou hodnoty sdílených daní dominantním faktorem v modelování střednědobého výhledu rozpočtu obce.

Nutnost věnovat velkou pozornost aktuálnímu stavu rozpočtu.

O to větší pozornost musí být soustředěna na plánovací dokument (rozpočet), ze kterého vychází střednědobý výhled rozpočtu. V rámci analýzy minulého období jsme posuzovali také rozpočet na aktuální rok. Při absolutním meziročním porovnání dle tříd rozpočtové skladby nevykazuje pozitivní vývoj žádná ze tříd příjmů. Celkový pokles příjmů dosahuje 1,1 mil. Kč. Výdaje klesají v provozní a rostou v kapitálové části rozpočtu, celkový pokles výdajů je 0,1 mil. Kč.

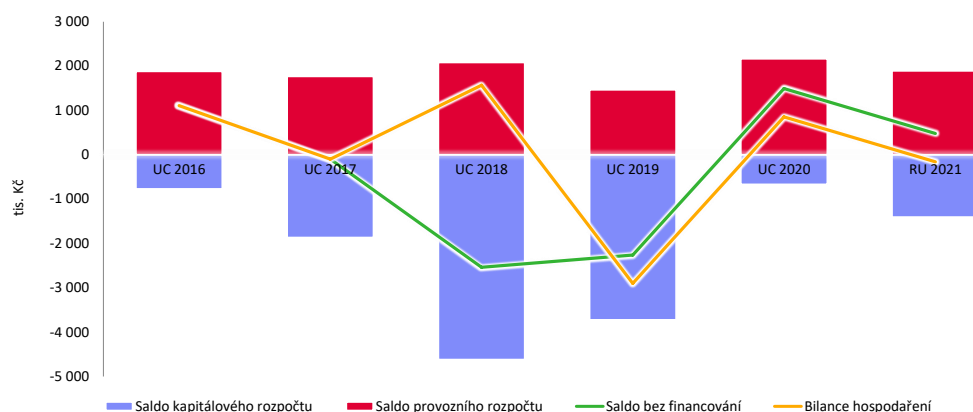
Graf č. 18: Meziroční vývoj rozpočtu dle tříd rozpočtové skladby

V kapitole 1.3.2 jsme posuzovali hodnoty platného rozpočtu s dosaženými skutečnými hodnotami na konci rozpočtového roku. Bylo konstatováno, že rozpočet odráží určitou míru opatrnosti (podhodnocené příjmy a realisticky navržené výdaje). Je třeba ale dodržovat jedno důležité pravidlo – provozní (běžné) výdaje by neměly **růst rychleji** než provozní (běžné) příjmy.

Vlastní investiční aktivita obce způsobuje záporné saldo hospodaření v roce 2017 (0,1 mil. Kč), 2018 (2,5 mil. Kč) a 2019 (2,3 mil. Kč). Vliv splácení závazků přijatých v roce 2018 se projevil zejména na hodnotách ukazatele dluhové služby. Ukazatel ve sledovaném období dosahoval hodnot v intervalu od nulové hodnoty (2016 - 2017) do 9,91 % (2019). V celém sledovaném období se jedná o příznivé hodnoty. Záporná bilance hospodaření v rozpočtu na rok 2021 je kryta přebytky hospodaření minulých let ve výši 0,2 mil. Kč.

Graf č. 19: Saldo provozního a kapitálového rozpočtu

1.6.1 Rekapitulace

POZITIVA HOSPODAŘENÍ

- Využívání vypisovaných investičních dotačních titulů (kryto 21,3 % investic)

MOŽNÉ OHROŽENÍ HOSPODAŘENÍ

- Prodlužující se ekonomická krize – nižší (klesající) příjem sdílených daní
- Zvýšené nároky na krytí provozních výdajů – platy, inflace

2 Střednědobý výhled rozpočtu obce

Střednědobý výhled rozpočtu je střednědobý plán, který slouží pro řízení rozvoje územních samosprávných celků. Je zpracován jako přehledný a komplexní dokument, který na základě všech dostupných informací zobrazuje vývoj příjmů a výdajů, včetně smluvně podložených investičních akcí a dluhové služby. Výhodou takto sestaveného SVR je úspora času při sestavování rozpočtu, usnadnění tvorby podkladů pro žádost o úvěr nebo dotaci a v neposlední řadě informace o výši volných finančních prostředků využitelných na pokrytí investičních záměrů. Upozorňuje také na možná rizika při získávání nových úvěrů.

Střednědobý výhled rozpočtu je sestaven s jistou mírou opatrnosti, tzn. s mírně nižšími očekávanými příjmy a trochu nadhodnocenými výdaji. Je ale postaven na reálných základech.

Vývoj příjmové i výdajové strany upraveného rozpočtu a SVR byl dále očištěn o ty částky, které souvisejí s vybranými poskytnutými transfery, a to na základě účelového znaku záznamu (např.: neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu zejména na položkách 4111 a 4116, apod.). Je třeba si uvědomit, že transfery na straně příjmů a výdajů působí neutrálně na saldo hospodaření, ale zvyšují hodnotu celkových příjmů i výdajů. Je dobré upozornit na to, že některé meziroční ukazatele či celkové objemy tímto mohou navodit dojem zhoršeného hospodaření, ale toto je způsobeno především nezahrnutím vybraných účelových, rozpočtem protékajících prostředků a do jisté míry též absencí investičních transferů.

Tabulka č. 9: Kumulovaný střednědobý výhled rozpočtu

Text (tis. Kč)	UC 2019	UC 2020	RU 2021	SVR 2022	SVR 2023	SVR 2024	SVR 2025	SVR 2026
DAŇOVÉ PŘÍJMY	5 498	5 110	4 778	5 247	5 551	5 770	5 883	5 998
NEDAŇOVÉ PŘÍJMY	439	744	390	390	389	390	390	391
Neinvestiční transfery	621	919	517	184	185	186	187	188
BĚŽNÉ PŘÍJMY	6 557	6 773	5 685	5 821	6 125	6 346	6 460	6 577
KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY	0	0	0	0	0	0	0	0
Investiční transfery	250	80	99	0	0	0	0	0
INVESTIČNÍ PŘÍJMY	250	80	99	0	0	0	0	0
PŘÍJMY CELKEM	6 807	6 853	5 784	5 821	6 125	6 346	6 460	6 577
BĚŽNÉ VÝDAJE	5 093	4 610	3 795	3 848	3 879	3 916	3 953	3 992
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	3 974	748	1 507	0	0	0	0	0
VÝDAJE CELKEM	9 067	5 358	5 302	3 848	3 879	3 916	3 953	3 992
SALDO bez financování	-2 259	1 496	482	1 974	2 247	2 430	2 507	2 585
Uhrazené splátky jistin a dluhopisů	640	640	640	640	640	640	640	2
Přijaté půjčky	0	0	0	0	0	0	0	0
Řízení likvidity	0	0	0	0	0	0	0	0
FINANCOVÁNÍ	-640	-640	-640	-640	-640	-640	-640	-2
PŘÍJMY vč. financování	6 807	6 853	5 784	5 821	6 125	6 346	6 460	6 577
VÝDAJE vč. financování	9 707	5 998	5 942	4 488	4 519	4 556	4 593	3 994
BILANCE HOSPODAŘENÍ	-2 899	856	-158	1 334	1 607	1 790	1 867	2 583
Provozní přebytek (PP)	1 465	2 163	1 890	1 974	2 247	2 430	2 507	2 585
Rozdíl PP a spl. jistin	825	1 523	1 250	1 334	1 607	1 790	1 867	2 583
Ukazatel provozních úspor (%)	22,34	31,94	33,25	33,90	36,68	38,30	38,81	39,30
Dluhová základna	8 352	6 807	6 853	5 784	5 821	6 125	6 346	6 460
Dluhová služba	675	662	665	661	656	651	646	3
Ukazatel dluhové služby (%)	9,91	9,67	11,50	11,35	10,71	10,25	9,99	0,04

Hodnoty SVR obce, zejména v provozní části, silně ovlivňuje koronavirová krize.

2.1 PROVOZNÍ HOSPODAŘENÍ VÝHLEDOVÉHO OBDOBÍ

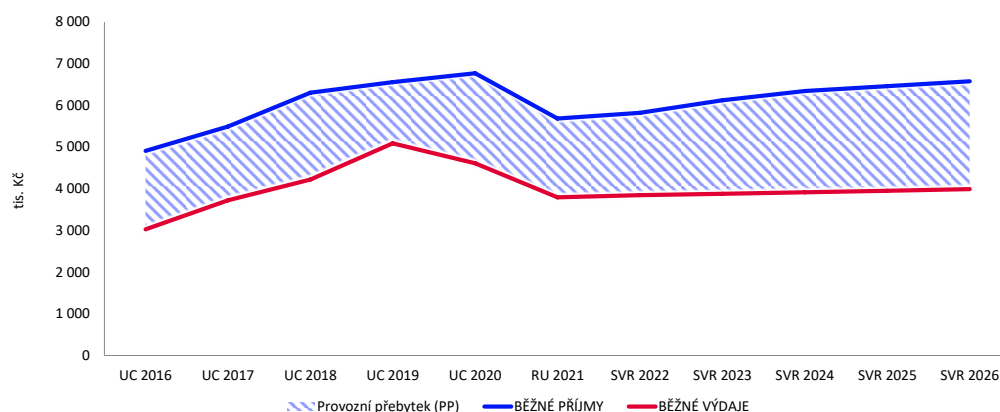
Z vytvořeného SVR, který zobrazuje tabulka kumulovaného výhledu, vyplývá, že střednědobý výhled rozpočtu je postaven na následujících faktech:

Příjmy ze sdílených daní meziročně rostou, jsou určeny předpokládaným vývojem na základě státního rozpočtu na rok 2021, střednědobého výhledu státu na roky 2022 – 2024 a následnou predikcí do roku 2026. Nárůst sdílených daní od roku 2020 (skutečnost), resp. 2021 (plán/rozpočet) do konce SVR je 0,9 mil. Kč, resp. 1,2 mil. Kč.

2.1.1 Hodnoty provozního hospodaření

Pro celkový pohled na predikci hospodaření v období střednědobého výhledu rozpočtu má zásadní význam vývoj hodnot provozních příjmů a výdajů. Na základě analýzy hospodaření v uplynulém pětiletém období, platného rozpočtu a konzultací s pracovníky obecního úřadu byl stanoven vývoj jednotlivých položek. Souhrnný pohled na hodnoty celkových provozních (běžných) příjmů a výdajů je zobrazen v následujícím grafu. V něm je ve výhledovém období zachycen mírně se zvětšující rozdíl mezi těmito dvěma základními hodnotami hospodaření obce.

Graf č. 20: Vývoj běžných příjmů a výdajů

2.1.2 Provozní přebytek

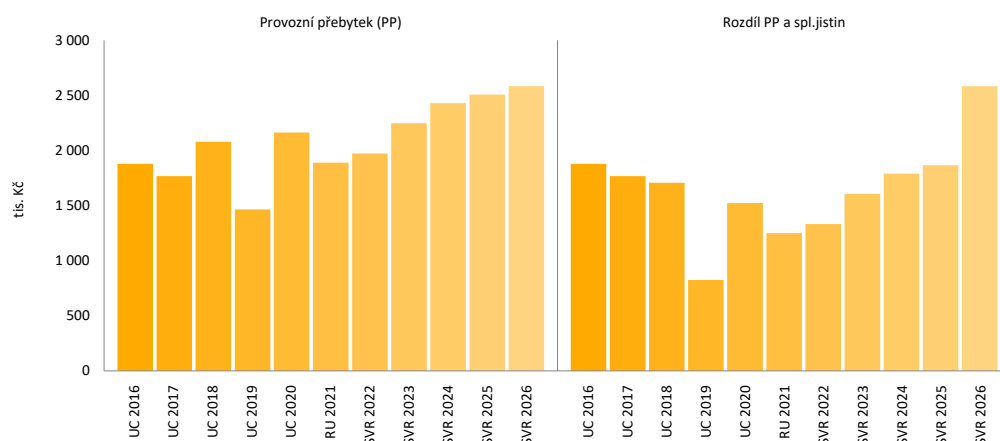
Provozní přebytek (rozdíl mezi běžnými příjmy a běžnými výdaji) je v celém období SVR kladný, a to v rozmezí od 2,0 mil. Kč (2022) do 2,6 mil. Kč (2026). Po odečtení **splátek jistiny** v rozmezí od 1,3 mil. Kč (2022) do 2,6 mil. Kč (2026). Částky představují využitelné finanční prostředky z provozního rozpočtu na investice a větší jmenovité akce charakteru oprav a údržby.

Od roku 2020, resp. 2021 do roku 2026 vykazuje provozní přebytek růst o 0,4 resp. růst o 0,7 mil. Kč na 2,6 mil. Kč.

Hodnoty sdílených daní se nejvíce podílejí na vývoji provozních příjmů

Provozní přebytek je po celé období SVR kladný

Graf č. 21: Vývoj provozního přebytku

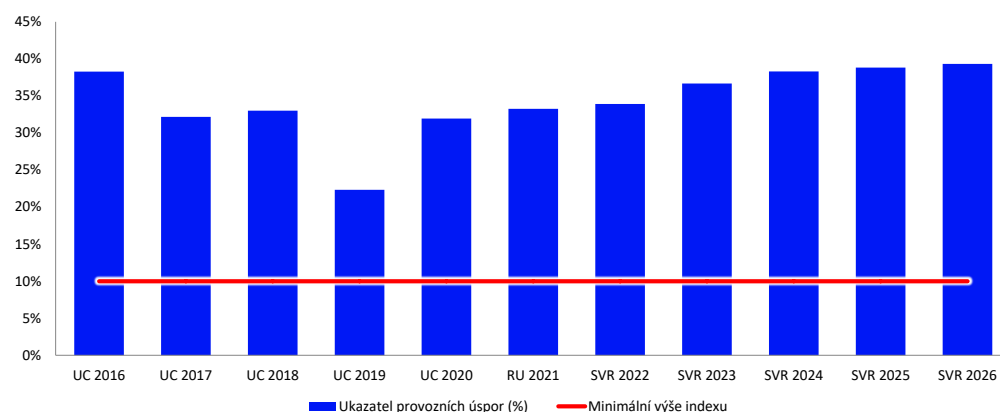

2.1.3 Ukazatel provozních úspor

Ukazatel provozních úspor je definován jako podíl provozního přebytku a běžných příjmů. Ve výhledovém období oba zmíněné ukazatele každoročně rostou, přičemž provozní přebytek roste rychlejším tempem. Hodnota ukazatele provozních úspor upraveného rozpočtu na aktuální kalendářní rok dosahuje hodnoty 33,25 % a vzhledem k výše zmíněnému dochází k postupnému mírnému zvyšování ukazatele až na hodnotu 39,30 % v roce 2026. Uvedená hodnota představuje oproti roku 2020 růst o 7,37 procentního bodu a oproti roku 2021 růst o 6,06 procentního bodu. Hodnota ukazatele se tak pohybuje nad optimální úrovní ukazatele (25 %).

Hodnoty ukazatele provozních úspor – mezi 33,90 % - 39,30 % (nad optimem 25%)

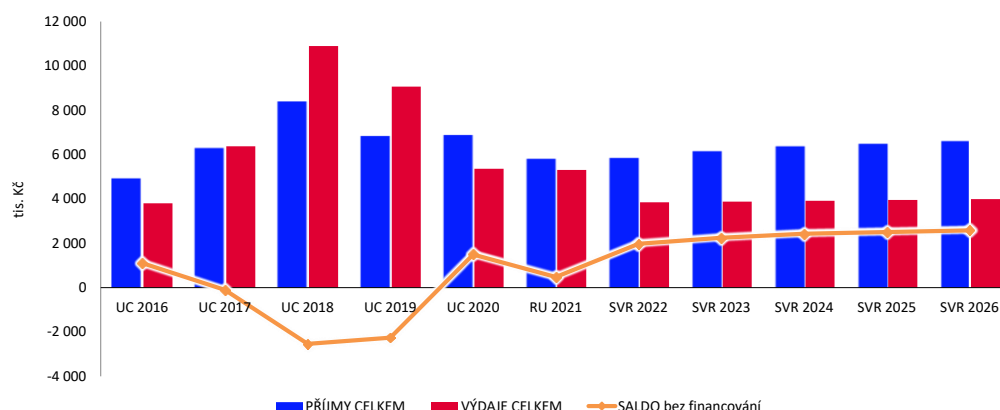
Graf č. 22: Vývoj ukazatele provozních úspor

2.2 CELKOVÉ HOSPODAŘENÍ VÝHLEDOVÉHO OBDOBÍ

Výsledek hospodaření zobrazuje celkové saldo rozpočtového hospodaření bez započítání položek financování (bez splátek jistin a případně přijatých úvěrů v jednotlivých letech). Hodnota údaje „Saldo bez financování“ vyjadřuje hodnotu finančních prostředků, které obci zůstávají na případnou úhradu svých závazků a investice. Od roku 2022 do konce období výhledu nabývá kladných hodnot a meziročně roste.

Graf č. 23: Vývoj salda hospodaření

2.2.1 Volné finanční prostředky

V řádku „Vonné finanční prostředky“ jsou uvedeny hodnoty finančních prostředků, které obci zůstanou na financování investičních akcí po splnění svých závazků. Protože v SVR nejsou zahrnuty investiční akce, hodnota tohoto řádku představuje finanční prostředky na realizaci investičních akcí a jednorázových oprav, a to bez případných dotací vyplývajících z jejich charakteru.

V období střednědobého výhledu rozpočtu 2022 - 2026 se nepočítá ani s prodejem pozemků a ostatního DHM. Případný prodej dlouhodobého majetku bude odvislý od investiční aktivity obce v jednotlivých letech výhledu.

Tabulka č. 10: Volné finanční prostředky

Text (tis. Kč)	UC 2019	UC 2020	RU 2021	SVR 2022	SVR 2023	SVR 2024	SVR 2025	SVR 2026
BĚŽNÉ PŘÍJMY	6 557	6 773	5 685	5 821	6 125	6 346	6 460	6 577
BĚŽNÉ VÝDAJE	5 093	4 610	3 795	3 848	3 879	3 916	3 953	3 992
Provozní přebytek (PP)	1 465	2 163	1 890	1 974	2 247	2 430	2 507	2 585
INVESTIČNÍ PŘÍJMY	250	80	99	0	0	0	0	0
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	3 974	748	1 507	0	0	0	0	0
Saldo kapitálového rozpočtu	9 067	5 358	5 302	3 848	3 879	3 916	3 953	3 992
PŘÍJMY vč. financování	6 807	6 853	5 784	5 821	6 125	6 346	6 460	6 577
VÝDAJE vč. financování	9 707	5 998	5 942	4 488	4 519	4 556	4 593	3 994
SALDO bez financování	-2 259	1 496	482	1 974	2 247	2 430	2 507	2 585
FINANCOVÁNÍ	-640	-640	-640	-640	-640	-640	-640	-2
Uhrazené splátky jistin a dluhopisů	640	640	640	640	640	640	640	2
Vonné finanční prostředky	0	856	0	1 334	1 607	1 790	1 867	2 583

V tabulce je vyjádřen odhad finančních toků v budoucnosti. Tento odhad vychází, stejně jako celý SVR, ze stávající legislativy a místních podmínek. Teoretická výše finančních prostředků, které může obec ze svých prostředků použít na financování investičních aktivit a jednorázových akcí neinvestičního charakteru se pohybuje v rozmezí od 1,3 mil. Kč (2022) do 2,6 mil. Kč (2026).

Kromě možnosti zapojit do rozpočtu přebytky hospodaření minulých let, hledání rezerv a efektivního hospodaření může obec ovlivnit výši volných finančních prostředků prodejem majetku ve svém vlastnictví. O prodeji rozhoduje zastupitelstvo a výše bude odpovídat investičním potřebám. Možné je také využít cizích prostředků (např. úvěry, investiční dotace, apod.). Získáme tak disponibilní prostředky pro rozvoj obce.

Tabulka č. 11: Disponibilní prostředky výhledového období

Ukazatel (tis. Kč)	SVR
Kumulovaná bilance hospodaření	9 181
Zůstatky na BÚ na konci roku 2021	9 735
Bezpečná výše dluhu	10 000
Teoretické disponibilní prostředky	28 916

Poznámka: Výše zůstatků je vypočtena jako součet Zůstatky na účtech (2020) a Změna stavu peněžních zůstatků (2021)

Poznámka: Bezpečná výše dluhu je obsahem kapitoly Analýza zadluženosti

Na období SVR je predikováno 28,9 mil. Kč disponibilních prostředků

Společnost AQE advisors, a.s. stanovila pro období 2022 - 2026 na základě sestaveného střednědobého výhledu objem teoretických disponibilních prostředků pro rozvoj obce formou investičních a jednorázových akcí ve výši 28,9 mil. Kč.

2.3 DLUHOVÁ SLUŽBA

Dluhová služba poskytuje užitečný přehled o výpůjční aktivitě obce a o jeho schopnosti splácet dluh.

Celkem musí obec v letech 2022 - 2026 splatit 2 924,8 mil. Kč současných závazků včetně úroků (z toho 2.6 mil. Kč na splátky jistin). V roce 2026 bude úvěr splacen. Ve sledovaném období se nepočítá s přijetím nového investičního úvěru.

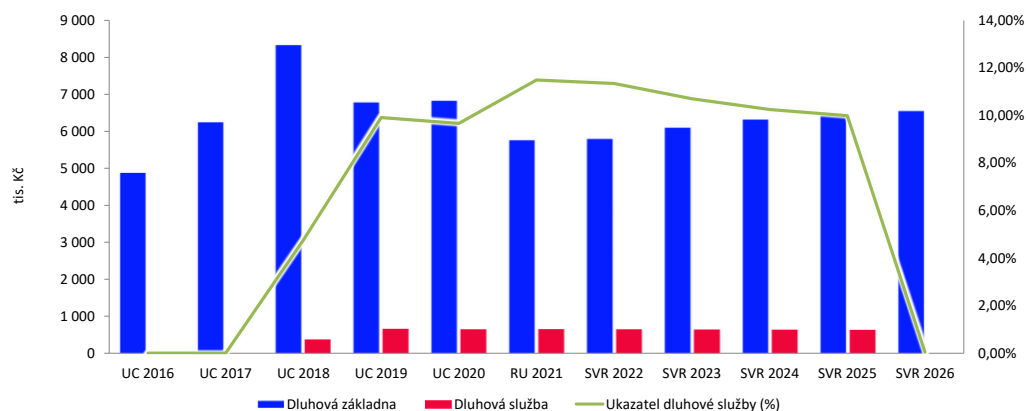
Tabulka č. 12: Rozpis dluhové služby

Věřitel	Závazek	SVR 2022	SVR 2023	SVR 2024	SVR 2025	SVR 2026
České spořitelny, a.s. - 4,9 mil. Kč	jistina	640	640	640	640	2
Financování stavby Společenského zařízení	úrok	21	16	11	6	1
Celková dluhová služba		661	656	651	646	3

Příznivé hodnoty ukazatele dluhové služby – max. 11,35 %

Střednědobý výhled rozpočtu vychází od roku 2022 z rostoucí dluhové základny (dluhová základna je ekvivalentem celkových příjmů). Dluhová služba meziročně klesá v celém výhledovém období a je určena splátkami jistin a úrokovou zátěží nesplaceného dluhu. Z výše uvedeného vyplývá, že ukazatel dluhové služby se v letech 2022 - 2026 meziročně snižuje z 11,35 % (2022) na 0,04 % (2026).

Graf č. 24: Vývoj dluhové služby

2.4 ANALÝZA ZADLUŽENÍ

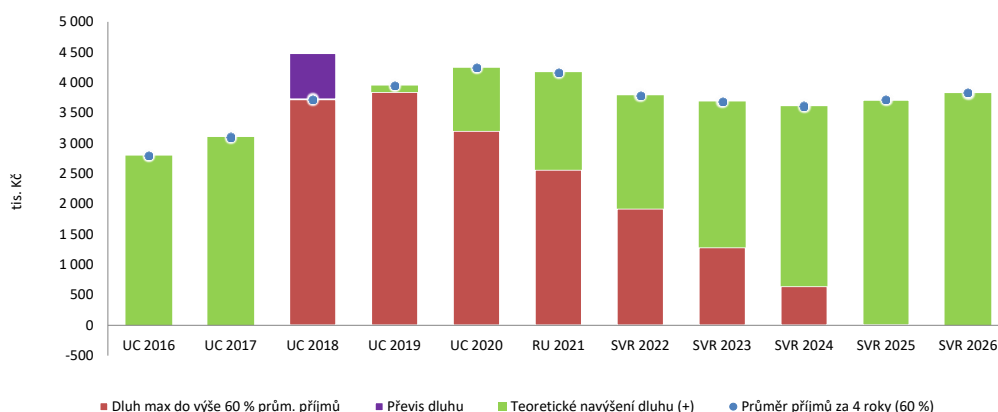
Následující tabulka hodnotí zadlužení obce z pohledu zákona č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, posuzuje hodnotu fiskálního pravidla a při překročení 60% hranice určuje povinnou výši splátek.

Tabulka č. 13: Predikce rozpočtové odpovědnosti

Ukazatel (tis. Kč)	UC 2019	UC 2020	RU 2021	SVR 2022	SVR 2023	SVR 2024	SVR 2025	SVR 2026
Dluh	3 842	3 202	2 562	1 922	1 282	642	2	0
Průměr příjmů za 4 roky (60 %)	3 951	4 242	4 169	3 790	3 688	3 612	3 713	3 826
Teoretické navýšení dluhu	109	1 040	1 608	1 868	2 406	2 970	3 711	3 826
Fiskální pravidlo	58,35%	45,29%	36,87%	30,43%	20,86%	10,66%	0,03%	0,00%
Povinná výše splátek	-	-	-	-	-	-	-	-

Výše celkového povoleného zadlužení je odvislá od výše celkových příjmů a teoretické navýšení dluhu pak navíc od výše dluhu současného. Obec Bělá u Jevíčka může ve výhledovém období zvýšit svoje dluhové zatížení o 1,9 mil. Kč (2022) až 3,8 mil. Kč (2026), aniž by překročilo hodnoty pravidla rozpočtové odpovědnosti.

Graf č. 25: Vývoj teoretického navýšení dluhu

Střednědobý výhled rozpočtu by měl být v podstatě strategickým plánem municipality, ve kterém jsou nastaveny optimální hodnoty jejího hospodaření a důležité ukazatele, včetně aktivního řízení zadluženosti s cílem stanovit únosnou dluhovou službu, kterou bude v budoucnu schopna splácet.

Velice rychlým a jednoduchým testem zadluženosti obce je **ukazatel provozního krytí dluhu (platební schopnost I. řádu)**, který říká za kolik let je obec schopna splatit své dlouhodobé závazky z vlastních zdrojů. Jako vlastní zdroj je zde uvažován víceletý (např. čtyřletý) průměr přebytku běžného rozpočtu, ke kterému se poměruje celkový objem dlouhodobých závazků obce. Pokud je výsledkem tohoto poměru maximální hodnota 6, jedná se o přiměřenou zadluženost.

Při stávající výši dluhu 2,6 mil. Kč na konci roku 2021 nabývá ukazatel platební schopnosti I. řádu relativně příznivé hodnoty 1,36. Jeho výše ve výhledovém období dosáhne maximálně hodnoty 0,97 (2022).

Tabulka č. 14: Predikce platební schopnosti I. řádu

Ukazatel (tis. Kč)	UC 2019	UC 2020	RU 2021	SVR 2022	SVR 2023	SVR 2024	SVR 2025	SVR 2026
Celková dluhová služba	3 842	3 202	2 562	1 922	1 282	642	2	0
Provozní přebytek	1 465	2 163	1 890	1 974	2 247	2 430	2 507	2 585
Platební schopnost I. řádu	2,62	1,48	1,36	0,97	0,57	0,26	0,00	0,00

Dobře vypovídajícím ukazatelem je takzvané **krytí roční dluhové služby (platební schopnost II. řádu)**, vyjadřující poměr ročních splátek dluhu k provoznímu přebytku. Výsledné hodnoty ukazují schopnost uhradit roční splátky dluhu z provozního přebytku. Pod 20 %, jedná se o optimální stav, do hranice 40 % hodnoty provozního

přebytku je stav uspokojivý. Jinými slovy: po uhrazení ročních splátek dluhu zbude dostatek prostředků na krytí vlastních potřeb včetně nových investic, nebo budování finančních rezerv rozpočtu pro další roky.

Pro danou výši roční dluhové služby ve výhledovém období nabývá ukazatel platební schopnosti II. řádu pro obec Bělá u Jevíčka relativně příznivých hodnot, ve sledovaném období jeho výše nabývá maximální hodnoty 32,4 % (2022).

Tabulka č. 15: Predikce platební schopnosti II. řádu

Ukazatel (tis. Kč)	UC 2019	UC 2020	RU 2021	SVR 2022	SVR 2023	SVR 2024	SVR 2025	SVR 2026
Provozní přebytek	1 465	2 163	1 890	1 974	2 247	2 430	2 507	2 585
Uhrazené splátky jistin a dluhopisů	640	640	640	640	640	640	640	2
Platební schopnost II. řádu	43,70%	29,59%	33,86%	32,43%	28,49%	26,33%	25,53%	0,08%

Dalším ukazatelem, kterým lze hodnotit výši dluhu je tzv. ukazatel **Finanční zadluženosti**. Ukazatel je konstruován jako poměr ročních splátek dluhu k běžným příjmům obce a vyjadřuje podíl běžných příjmů, které je potřeba vyčlenit na roční splátku dluhu. Hodnoty ukazatele dosahující výše do 7 % svědčí o dobrém finančním zdraví municipality, hodnoty mezi 7 – 18 % jsou uspokojivé, lze však konstatovat nárůst trendu zadlužování a zvýšení míry rizika. Hodnoty nad 18 % vyjadřují zvýšené riziko zadluženosti a ohrožují stabilitu finančního zdraví žadatele.

Pro danou výši splátek dluhu nabývá ukazatel finanční zadluženosti pro obec Bělá u Jevíčka příznivých hodnot. Jeho výše ve výhledovém období nepřekročí hranici 11,0 % (2022) a meziročně klesá.

Tabulka č. 16: Predikce finanční zadluženosti

Ukazatel (tis. Kč)	UC 2019	UC 2020	RU 2021	SVR 2022	SVR 2023	SVR 2024	SVR 2025	SVR 2026
Uhrazené splátky jistin a dluhopisů	640	640	640	640	640	640	640	2
BĚŽNÉ PŘÍJMY	6 557	6 773	5 685	5 821	6 125	6 346	6 460	6 577
Finanční zadluženost I. řádu	9,76%	9,45%	11,26%	10,99%	10,45%	10,09%	9,91%	0,03%

Za pomoci výše uvedeného jsme stanovili bezpečnou výši zadlužení pro období střednědobého výhledu. Výpočet vychází z nastavených hodnot ukazatelů, kde stěžejní roli hraje vývoj příjmů ze sdílených daní, výše a predikce provozního přebytku samotných běžných příjmů na příjmové straně, výdaje na platy včetně pojistného a struktura výdajových položek na straně běžných výdajů. Ve splátkách dluhu hraje významnou roli provozní přebytek. K určení hranice pro bezpečnou výši zadlužení vycházíme z předpokladu, že doba k celkovému umoření dluhu nebude delší než 10 let, optimálně by mělo stačit 6 let. Hranice pro bezpečnou výši zadlužení je stanovena na:

8,4 mil. Kč

Při této výši zadlužení bude zajištěn bezproblémový provoz a nebude ani omezen další rozvoj obce. Nelze ale zaměňovat výši dluhu neomezeného zákonem o rozpočtové odpovědnosti s povinností zajistit splátky z výše dluhu (požadavek zákona). Podle zákona o rozpočtové odpovědnosti je požadavek na zajištění meziročních splátek celkového dluhu nad hodnoty v tabulce „Predikce rozpočtové odpovědnosti“ ve výši 5 % z rozdílu mezi výší dluhu a 60 % jeho průměrných příjmů za poslední 4 roky. Hranice bezpečného zadlužení je o 4,2 mil. Kč vyšší než hodnota vypočítaná dle zákona o rozpočtové odpovědnosti. Tato skutečnost vyplývá z algoritmu výpočtu. Zatím co zákon vychází z hodnot celkových příjmů za minulé 4 roky, výpočet hranice bezpečné výše zadlužení využívá hodnoty budoucích let SVR.

Hranice bezpečné výše zadlužení vyšší, než určuje zákon o rozpočtové odpovědnosti

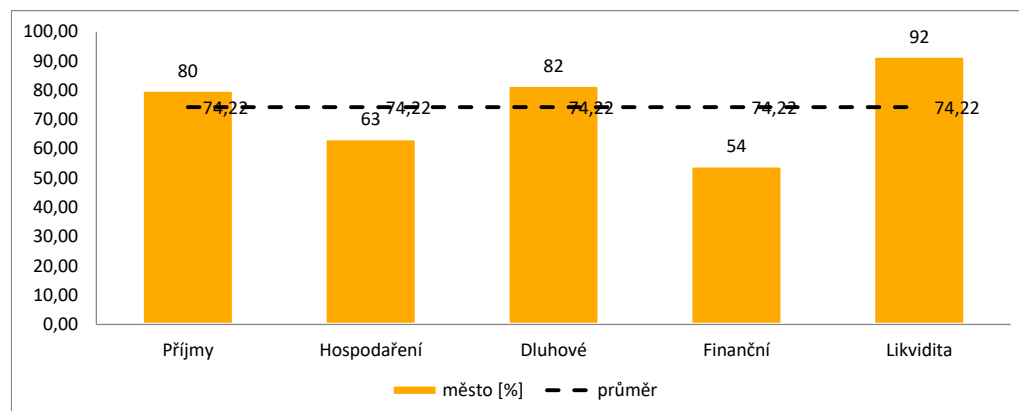
3 Ekonomické hodnocení obce

Územní samosprávný celek by měl při tvorbě koncepčních materiálů a dlouhodobějších plánů, ale i při hledání všech finančních zdrojů, vycházet z odborného posouzení schopností vlastní ekonomiky. Ekonomická analýza by se měla opírat o komplexní hodnocení řady kritérií, které přináší například ekonomické hodnocení územního samosprávného celku. Ekonomické hodnocení společnosti AQE, advisors, a.s. je sestaveno na základě 20 vybraných ukazatelů rozdělených do 5 dílčích oblastí hospodaření.

- Příjmy – zhodnocení příjmových kategorií
- Hospodaření – zhodnocení stavu a vývoje hospodaření s příjmy a výdaji
- Dluhové – zhodnocení dluhové služby a schopnosti splácet dluh
- Finanční – zhodnocení finanční nezávislosti a její ovlivnitelnosti
- Likvidita – zhodnocení disponibility prostředků a schopnosti jejich aktivace

Relativní zhodnocení oblastí je znázorněno v následujícím grafu. Z průměrného hodnocení ukazatelů se nejvíce odchyluje oblast Finanční.

Graf č. 26: Relativní zhodnocení dílčích oblastí

Poznámka: Průměr představuje průměrné hodnocení za všechny hodnocené oblasti

Ekonomická situace je zhodnocena ve dvou obdobích, a to na základě hodnoceného časového rozpětí. Ekonomické hodnocení je prováděno stejnou soustavou ukazatelů, protože je ale zhodnocení výhledového období zatíženo určitou mírou nejistoty, je využito dvou stupnic s rozdílnou citlivostí na dosažené hodnoty.

- Ekonomické hodnocení minulého období 2016 - 2020

Aaa2	Dobrá schopnost dostát finančním závazkům, subjekt může podléhat negativním vlivům a ekonomickým událostem.	dobrý
-------------	---	--------------

- Ekonomické hodnocení výhledového období 2022 – 2026

STR2	Velmi dobrý subjekt s vysokou schopností splácet své aktuální závazky	velmi dobrý
-------------	---	--------------------

Úspěšné hodnocení pomůže předcházet ekonomickým problémům v budoucnosti. Poskytuje také potenciálním věřitelům cenné detailní informace, protože výsledek hodnocení vyjadřuje schopnost hodnoceného ÚSC dostát svým závazkům a tím tedy poskytuje doporučení, zda a za jakých podmínek uzavřít s daným subjektem obchodní vztah. Výhoda zdravého hospodaření se promítá také do žádostí o různé dotace a

půjčky ze státního rozpočtu a státních fondů. Municipality též používají ratingová hodnocení jako výhodu při vyjednávání se zahraničními investory. Informace, které rating poskytuje, jsou komplexní a mohou sloužit jako jeden z faktorů, které investoři zvažují během složitého rozhodování při výběru nejvhodnější oblasti pro realizaci svých investičních záměrů.

Tabulka č. 17: Ekonomické hodnocení obce v letech 2013 - 2020 (staré)

Hodnocení	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Dlouhodobé	A2+	A2+	A2+	A2+	A2+	A2+	A2+	A2+
Krátkodobé	STR2	STR2	STR2	STR2	STR2	STR2	STR2	STR2

Tabulka č. 18: Ekonomické hodnocení obce v letech 2021 - 2028 (nové)

Hodnocení	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Minulost	Aaa2	-	-	-	-	-	-	-
Budoucnost	STR2	-	-	-	-	-	-	-

Nové ekonomické hodnocení střednědobého výhledu obce:

STR2 - Velmi dobrý subjekt s vysokou schopností splácet své aktuální závazky

Ekonomické hodnocení obce poukazuje na stabilní trend jeho vývoje. Vychází z hospodaření obce v minulosti a z nastavených trendů vývoje v budoucích pěti letech.

Závěr

Střednědobý výhled rozpočtu pro období 2022 - 2026 vychází z podrobné analýzy hospodaření obce v letech 2016 - 2020 a platného rozpočtu roku 2021. Na základě těchto analýz, s přihlédnutím k legislativním změnám (zrušení superhrubé mzdy a další opatření z „daňového balíčku“), současné ekonomické situace ovlivněné koronavirovou krizí a konzultací s pracovníky obecního úřadu, byl sestaven střednědobý výhled rozpočtu obce.

Samostatnou kapitolou jsou sdílené daně, jejichž inkaso bude závislé na ekonomickém vývoji a potažmo i zdravotní situaci v republice, které budou dožadovat další legislativní změny v ekonomické oblasti.

Tabulka č. 19: Predikce sdílených daní dle MF ČR

Daňový příjem (tis. Kč)	MF ČR 2022	SVR 2022	MF ČR 2023	SVR 2023	MF ČR 2024	SVR 2024
DPFO placená plátcí	755	-	790	-	837	-
Motivační DPFO placená plátcí (1,5 %)	1	-	1	-	2	-
DPFO placená plátcí vč. motivační	756	756	792	792	839	839
DPFO placená poplatníky	28	28	28	28	28	28
DPFO vybíraná srážkou	122	122	125	125	127	127
DPPO	920	920	1 073	1 073	1 169	1 169
DPH	2 860	2 860	2 973	2 973	3 046	3 046
Celkem	4 687	4 687	4 990	4 990	5 209	5 209
Rezerva oproti MF ČR	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0

MF v době pandemie vydává predikci sdílených daní na tři roky dopředu (oproti zatímním zvyklostem dvouleté predikce ze střednědobého výhledu rozpočtu státu). Z tabulky je patrné, že v SVR není uvažována rezerva sdílených daní. Pokud ve vývoji situace nedojde oproti očekávání k dalším zásadním změnám, lze počítat v jednotlivých letech s uvedenými hodnotami.

Pozitivem v hospodaření je, že i po ekonomicky a finančně náročném roce 2020 nenavýšila obec své dluhové zatížení a z tohoto důvodu ukazatel dluhové služby, počítaný dle metodiky Ministerstva financí a jí povolené **25 % hranice**, nabývá maximální hodnoty 11,35 %.

Důležitým ukazatelem hospodaření je provozní přebytek, který vyjadřuje jednak schopnost obce obhospodařovat případný dluh a také představuje hodnoty, které jsou použitelné ke krytí investičních akcí. Oproti minulosti je výše provozního přebytku ve střednědobém výhledu srovnatelná a dosahuje v průměru 2,3 mil. Kč ročně.

Hodnoty ukazatele provozních úspor v budoucím období jsou v průměru o 5,9 procentního bodu vyšší než v minulosti a dosahují v roce 2026 maximální hodnoty 39,30 %.

Vyšší hodnota bezpečné výše zadlužení (8,4 mil. Kč) než vypočítaná současná výše dluhu, kterou stanovují pravidla zákona o rozpočtové odpovědnosti (4,2 mil. Kč), je zapříčiněna zapojením širší škály ukazatelů do výpočtu, než pouze „zjednodušující“ průměrná výše příjmů za čtyři roky.

Ekonomické hodnocení obce je od letošního roku koncipováno diametrálně odlišně. Je rozděleno na hodnocení minulého období (uzavřených posledních pět let) a hodnocení výhledu (predikce následujících pěti let SVR). Hodnocení probíhá s rozšířenou sadou ukazatelů (oproti minulým hodnocením se sada ukazatelů rozšířila o dalších 8) pro obě hodnocená období, ale každé období je prezentováno odlišnou hodnotící stupnicí. Pro posouzení SVR obce je samozřejmě prioritní hodnocení výhledu, a to je pro obec Bělá u Jevíčka příznivé – jedná se o „Velmi dobrý subjekt s vysokou schopností splácet své aktuální závazky“.

Sestavování střednědobého výhledu rozpočtu je zatíženo značnou mírou nejistoty, zejména díky zmíněným úskalím, jako je délka trvání koronavirové pandemie a z ní vyplývající ovlivnění vývoj ekonomiky, je nutné uvažovat i se současnou politickou situací.

Velkou neznámou v ovlivnění hodnot SVR je výsledek podzimních parlamentních voleb. Pravděpodobně současná garnitura dotáhne volební období do „zdárného“ konce a tudíž bude sestavovat státní rozpočet (i střednědobý výhled rozpočtu státu), ale další vývoj ekonomiky v příštím roce dozajista ovlivní vytvoření nové koalice a proto i sestavení SVR je v tuto chvíli velmi obtížné.

Do vývoje střednědobého výhledu promluví i následující skutečnost:

V rámci střednědobého výhledu rozpočtu nejsou zařazeny investiční akce, jejich realizace ovšem není vyloučena. V případě realizace investice srovnatelně s výstavbou Společenského zařízení doporučujeme po získání všech relevantních dat (tj. plánovaná výše celkové investice, plánované výše etap projektu v jednotlivých letech, forma a výše krytí celé investice / výše dotace z jednotlivých rozpočtů – EU, státu, kraje /, podmínky úvěru, apod.) aktualizovat střednědobý výhled rozpočtu obce tak, aby bylo možné na jeho hodnoty navázat v přípravě rozpočtu na rok 2022.

Tabulka č. 20: Souhrnná tabulka hospodaření

Údaje (tis. Kč)	UC 2016	UC 2017	UC 2018	UC 2019	UC 2020	RU 2021	SVR 2022	SVR 2023	SVR 2024	SVR 2025	SVR 2026
PŘÍJMY											
DAŇOVÉ PŘÍJMY	4 162	4 612	5 230	5 498	5 110	4 778	5 247	5 551	5 770	5 883	5 998
Sdílené daně	3 565	4 042	4 612	4 870	4 502	4 224	4 687	4 990	5 209	5 322	5 437
DPFO placená plátcí	764	968	1 127	1 221	1 140	1 100	756	792	839	860	881
DPFO placená poplatníky	33	26	27	34	19	14	28	28	28	29	29
DPFO vybíraná srážkou	91	92	106	115	115	110	122	125	127	128	130
DPPO	944	977	966	1 076	862	800	920	1 073	1 169	1 198	1 228
DPH	1 732	1 979	2 386	2 424	2 366	2 200	2 860	2 973	3 046	3 107	3 169
DPPO za obce	29	10	47	57	43	0	0	0	0	0	0
Poplatky a odvody	199	203	208	213	206	203	204	204	205	205	205
Správní poplatky	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2
Daň z nemovitých věcí	350	332	334	328	325	320	325	325	325	325	325
Ostatní daňové příjmy	18	25	28	29	33	30	30	30	30	30	30
NEDAŇOVÉ PŘÍJMY	259	324	449	439	744	390	390	389	390	390	391
Příjmy z vlastní činnosti	14	104	141	132	135	87	86	84	84	84	84
Odvody přebytků organizací	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Příjmy z pronájmu majetku	158	168	169	150	231	214	215	215	215	215	215
Výnosy z finančního majetku	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Přijaté sankční platby	0	0	43	0	0	0	0	0	0	0	0
Prodej nekap.maj. a ost.příjmy	86	51	95	155	142	88	89	89	90	91	92
Splátky půjčených prostředků	0	0	0	0	236	0	0	0	0	0	0
KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PŘIJATÉ TRANSFERY	487	1 332	2 673	871	999	616	184	185	186	187	188
Neinvestiční transfery	487	557	624	621	919	517	184	185	186	187	188
Investiční transfery	0	776	2 049	250	80	99	0	0	0	0	0
BĚŽNÉ PŘÍJMY	4 908	5 493	6 303	6 557	6 773	5 685	5 821	6 125	6 346	6 460	6 577
INVESTIČNÍ PŘÍJMY	0	777	2 049	250	80	99	0	0	0	0	0
PŘÍJMY CELKEM	4 908	6 270	8 352	6 807	6 853	5 784	5 821	6 125	6 346	6 460	6 577
VÝDAJE											
Platy a související výdaje	1 210	1 350	1 671	1 983	1 765	1 887	1 956	1 986	2 023	2 060	2 098
Neinv.nákupy a souvis.výdaje	1 711	2 286	2 417	2 867	2 410	1 624	1 536	1 536	1 537	1 537	1 538
Nákupy materiálu	240	260	212	781	195	212	222	221	220	219	218
Úroky a ost.finanční výdaje	0	0	24	35	22	25	21	16	11	6	1
Nákup vody, paliv a energie	191	136	206	219	139	141	156	159	162	165	168
Nákup ostatních služeb	527	522	610	810	667	588	618	618	618	618	618
Opravy a udržování	545	1 161	1 128	703	1 188	430	292	295	298	301	304
Neinv.transf.soukromopráv.subj.	25	15	22	73	76	159	222	222	222	222	223
Neinv.transf.veřejnopráv.subj.	77	63	111	168	114	31	26	26	26	26	26
Neinv.příspěvky zřízeným PO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Neinv.transf.veřejným rozp.	30	15	48	73	52	5	0	0	0	0	0
Ostatní neinvestiční výdaje	6	12	2	2	246	95	108	108	108	108	108
BĚŽNÉ VÝDAJE	3 029	3 725	4 223	5 093	4 610	3 795	3 848	3 879	3 916	3 953	3 992
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	772	2 644	6 667	3 974	748	1 507	0	0	0	0	0
VÝDAJE CELKEM	3 801	6 369	10 890	9 067	5 358	5 302	3 848	3 879	3 916	3 953	3 992
FINANCOVÁNÍ											
Uhrazené splátky jistin a dluhopisů	0	0	373	640	640	640	640	640	640	640	2
Přijaté půjčky	0	0	4 482	0	0	0	0	0	0	0	0
Řízení likvidity	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
FINANCOVÁNÍ	0	0	4 109	-640	-640	-640	-640	-640	-640	-640	-2
HOSPODAŘENÍ											
SALDO bez financování	1 107	-100	-2 538	-2 259	1 496	482	1 974	2 247	2 430	2 507	2 585
PŘÍJMY vč. financování	4 908	6 270	12 834	6 807	6 853	5 784	5 821	6 125	6 346	6 460	6 577
VÝDAJE vč. financování	3 801	6 369	11 263	9 707	5 998	5 942	4 488	4 519	4 556	4 593	3 994
BILANCE HOSPODAŘENÍ	1 107	-100	1 570	-2 899	856	-158	1 334	1 607	1 790	1 867	2 583
Provozní přebytek (PP)	1 879	1 767	2 080	1 465	2 163	1 890	1 974	2 247	2 430	2 507	2 585
Rozdí PP a spl.jistin	1 879	1 767	1 707	825	1 523	1 250	1 334	1 607	1 790	1 867	2 583
Saldo kapitálového rozpočtu	-772	-1 867	-4 619	-3 724	-668	-1 408	0	0	0	0	0
Ukazatel provozních úspor (%)	38,28	32,17	33,00	22,34	31,94	33,25	33,90	36,68	38,30	38,81	39,30
Dluhová základna	4 908	6 270	8 352	6 807	6 853	5 784	5 821	6 125	6 346	6 460	6 577
Dluhová služba	0	0	397	675	662	665	661	656	651	646	3
Ukazatel dluhové služby (%)	0,00	0,00	4,75	9,91	9,67	11,50	11,35	10,71	10,25	9,99	0,04
ROZVAHA											
Zůstatky na účtech	10 466	10 366	11 937	9 037	9 893						
Pohledávky	0	0	0	0	0						
Závazky	0	0	0	0	0						
Stav úvěrů	0	0	4 482	3 842	3 202						

Seznam tabulek a grafů

Tabulka č. 1:	Přehled vývoje příjmů	6
Tabulka č. 2:	Predikce sdílených daní na aktuální rok	9
Tabulka č. 3:	Rekapitulace výdajů	11
Tabulka č. 4:	Rekapitulace hospodaření.....	14
Tabulka č. 5:	Upravený rozpočet a skutečnost minulého období.....	17
Tabulka č. 6:	Fiskální pravidlo hospodaření	17
Tabulka č. 7:	Vývoj ukazatelů dluhového hospodaření	18
Tabulka č. 8:	Vývoj cash flow a platební schopnosti	19
Tabulka č. 9:	Kumulovaný střednědobý výhled rozpočtu.....	22
Tabulka č. 10:	Volné finanční prostředky	25
Tabulka č. 11:	Disponibilní prostředky výhledového období.....	26
Tabulka č. 12:	Rozpis dluhové služby	26
Tabulka č. 13:	Predikce rozpočtové odpovědnosti.....	27
Tabulka č. 14:	Predikce platební schopnosti I. řádu	27
Tabulka č. 15:	Predikce platební schopnosti II. řádu	28
Tabulka č. 16:	Predikce finanční zadluženosti	28
Tabulka č. 17:	Ekonomické hodnocení obce v letech 2013 - 2020 (staré).....	30
Tabulka č. 18:	Ekonomické hodnocení obce v letech 2021 - 2028 (nové).....	30
Tabulka č. 19:	Predikce sdílených daní dle MF ČR.....	31
Tabulka č. 20:	Souhrnná tabulka hospodaření	33
Graf č. 1:	Vývoj příjmů.....	7
Graf č. 2:	Meziroční podíl a pětiletý průměr daňových příjmů	7
Graf č. 3:	Vývoj sdílených daní.....	8
Graf č. 4:	Meziroční podíl a pětiletý průměr nedaňových příjmů	10
Graf č. 5:	Meziroční podíl a pětiletý průměr kapitálových příjmů	10
Graf č. 6:	Meziroční podíl a pětiletý průměr přijatých transferů	11
Graf č. 7:	Vývoj výdajů	12
Graf č. 8:	Vývoj běžných výdajů	12
Graf č. 9:	Vývoj nejvýznamnějších výdajových položek	13
Graf č. 10:	Krytí kapitálových výdajů investičními příjmy	13
Graf č. 11:	Krytí kapitálových výdajů minulého období	14
Graf č. 12:	Vývoj příjmů, výdajů a salda hospodaření.....	15
Graf č. 13:	Vývoj běžných příjmů, výdajů a provozního přebytku.....	15
Graf č. 14:	Vývoj provozních ukazatelů	16
Graf č. 15:	Měsíční cash flow	19
Graf č. 16:	Vývoj cash flow	19
Graf č. 17:	Vývoj počtu obyvatel.....	20
Graf č. 18:	Meziroční vývoj rozpočtu dle tříd rozpočtové skladby	20
Graf č. 19:	Saldo provozního a kapitálového rozpočtu	21
Graf č. 20:	Vývoj běžných příjmů a výdajů.....	23
Graf č. 21:	Vývoj provozního přebytku	24

Graf č. 22:	Vývoj ukazatele provozních úspor.....	24
Graf č. 23:	Vývoj salda hospodaření	25
Graf č. 24:	Vývoj dluhové služby.....	26
Graf č. 25:	Vývoj teoretického navýšení dluhu	27
Graf č. 26:	Relativní zhodnocení dílčích oblastí	29

Seznam příloh

Příloha č. 1:	Stupnice ekonomického hodnocení AQE (platná do 2020)	36
Příloha č. 2:	Stupnice ekonomického hodnocení AQE (platná od 2021)	37

Krátkodobé hodnocení

STR1	Výborné subjekty v plnění svých závazků v krátkém časovém horizontu
STR2	Kvalitní subjekty s dobrou schopností splácet své aktuální závazky
STR3	Vyhovující subjekty dostát svým závazkům včas
STR4	Sporné subjekty s rizikem plnění svých závazků v termínu
STR5	Nevhodné subjekty neschopné plnit své i krátkodobé závazky

Dlouhodobé hodnocení

A	výborné subjekty, bez rizika a s vynikající schopností splácet své závazky
A1+ A1-	velmi dobré subjekty, s výbornou schopností splácet své závazky, s očekávanou stabilní budoucností
A2+ A2-	dobré (kvalitní) subjekty, s velmi dobrou schopností splácet své závazky, doporučeno sledovat budoucí riziko v delším časovém horizontu
B+ B-	příjemné (bonitní) subjekty, s dobrou schopností splácet své závazky, doporučeno sledovat budoucí riziko již ve středním časovém horizontu
B1+ B1-	vyhovující (uspokojivé) subjekty, s dostatečnou schopností splácet své aktuální závazky, s nejistým budoucím rizikem již v krátkém časovém horizontu
B2+ B2-	průměrné subjekty schopné splácet své aktuální závazky, s problematickou budoucností
B3+ B3-	podprůměrné subjekty s poměrně rizikovou schopností splácet své závazky, s rizikovou budoucností
C+ C-	sporný (spekulativní) subjekty s nejistou schopností splácet své závazky, se značně rizikovou budoucností
C1+ C1-	nevhodné (rizikové) subjekty s nestabilní schopností splácet své závazky, s vysokým rizikem v budoucnu
C2+ C2-	nezpůsobilé (vysoce rizikové) subjekty s neschopností a neochotou splácet své závazky

Příloha č. 2: **Stupnice ekonomického hodnocení AQE (platná od 2021)**

Hodnocení	Text hodnocení minulého období	Klasifikace
A	Vynikající schopnost plnit své finanční závazky, téměř bez úvěrového rizika.	výborný
Aa1 Aa2	Výborná schopnost dostát finančním závazkům, očekávaná stabilní budoucnost.	velmi dobrý
Aaa1 Aaa2	Dobrá schopnost dostát finančním závazkům, subjekt může podléhat negativním vlivům a ekonomickým událostem.	dobrý
B1 B2	Dostatečná schopnost dostát finančním závazkům, subjekt díky změněné ekonomické situaci může mít nižší schopnost splácet své závazky.	příjemný
Bb1 Bb2	Vyhovující schopnost dostát finančním závazkům. Subjekt při méně příznivých finančních nebo ekonomických podmínkách může mít sníženou schopnost splácet závazky.	vyhovující
Bba1 Bba2	Subjekt ještě stačí splácet finanční závazky. Nepříznivý vývoj externích podmínek pravděpodobně oslabí jeho průměrnou schopnost dostát svým závazkům.	průměrný
Bbb1 Bbb2	Podprůměrná schopnost dostát závazkům je u subjektu podmíněna pozitivním ekonomickým vývojem a okolními podmínkami.	podprůměrný
C1 C2	Nejistá schopnost dostát svým závazkům v čase. Existuje vysoká pravděpodobnost, že subjekt nebude schopen závazky splatit.	nevhodný
Cc1 Cc2	Vysoce rizikový subjekt s malou, nebo téměř žádnou pravděpodobností splacení svých závazků.	sporný
Ccc1 Ccc2	Neschopnost či neochota splácet své závazky. Subjekt téměř jistě nesplatí alespoň část svých závazků, s tím že ostatní dlužné částky budou splaceny.	nezpůsobilý
Hodnocení	Text hodnocení výhledového období	Klasifikace
STR1	Vynikající subjekt při plnění svých závazků po celé období střednědobého výhledu	výborný
STR2	Velmi dobrý subjekt s vysokou schopností splácet své aktuální závazky	velmi dobrý
STR3	Dobrý subjekt, schopen dostát svým závazkům včas	dobrý
STR4	Podprůměrný subjekt s rizikem plnění svých závazků v termínu s rizikovou budoucností	podprůměrný
STR5	Nezpůsobilý subjekt s nestabilní schopností plnit své i krátkodobé závazky	nezpůsobilý

Zpracovatel: AQE advisors, a.s.
třída Kapitána Jaroše 31
602 00 Brno

Zpracoval:
Ing. Petr Kamínek

Mgr. Jan Eberhard

Vedoucí projektu:
Ing. Jan Obrovský

Brno říjen 2021